

LIKANDE LA BUPILO BWAKA

 Halu inamiseni litoho zaluna fa nako nyana kwa tapelo.

Ndata luna ya musa ya kwa Lihalimu, luli ki ka litohonolo ha lu tile ka kuatumela Wena, Mulimu ni Mupulusi wa luna. Ka ku teezea kwa pina yende ye, ya kuli *U Yomutuna Cwani*, ya lu tabisa kakuli lu ziba kuli Wena u yomutuna. Mi lu lapela kuli butuna bwa Hao bu bonahale since ku luna, musihali wo, halunze lu bulela. Mi si wezi na fahalimu ka butuna, ka nako ya pili mwa lilimo zeñata, ka kulika kukuta mwa mulaho mwa bupilo bwa kale, mi Ni lapela kuli Uka nifa mata ni—ni se Ni tokwa, Mulena, kuba sona mwa hola ye. Mi cwale mafosisa aka kaufela mwa bupilo afetuhe macwe a kuhata fateni ku babañwi, kuli aba tise bukaufi ku Wena. Lumeleza cwalo, Mulena. Ni baeza libi ba bone mitala fa mushabati wa nako, mi bao ba tiswe ku Wena. Liká ze lu li kupa ka Libizo la Mulena Jesu. Amen.

Mwa kona kuina.

² [Muzwale Glover uli, “Kana uka lapelela litaulo ze usika kalisa kale nji?”—Mu.] Ni ka tabela. [“Kuna ni zani ni ze zetokwa ku lapelelwa.”] Ku lukile, sha, ni itumezi. Sina muuna yo ya kenile, Muzwale Glover, yo se Ni zibile cwale fa myaha cwale, ne nina ni kolo ya kuba ni yena fa nako nyana maabani manzibwana. Mi u ni bulelezi ka za...na lobezi fa nako nyana, inza ikatulusa. Mi cwale, fa myaha ya kupepwa ye mashumi a supile ka ye ketalizoho, wa kutela mwa sebelezo ya Mulena. Na ha Ni si ka katala kale inge ha Ne ni utwile taba yani. Ne ni nahana kuli Ni hanile, kono Ha—Ha ni sepi kuli Ni katezi. Uni tomezi fela litaulo fa, mwa—mwa mufuta wa maengulopu, ni zeñwi cwalo, ko li beilwe mwahali ni ku nyatelwa.

³ Cwale, mutu wa mina kaufela mwa sibaka sa fa silimba, kamba kwanu, baba lakaza yeñwi ya litaulo ze, mi mwa itakaleza...Ba Angelus Temple ba li lumanga ka tundamo, nako kaufela. Mwakona ku ñolela ona kwanu ku ba Angelus Temple mi ba ka li lapelela, kakuli Ni ka mi sepisa kuli ki Mañolo. Ki sepiyo ya Mulimu.

⁴ Mi haiba iba kuli mubata kuli na ni lapelele iliñwi ya mina, kupalañi, Ni ka tabela kueza cwalo. Mina fela mu ni ñolele kwa poso fa pongisi ya 3-2-5, 325, Jeffersonville, ipeletelwa kuli J-e-f-f-e-r-s-o-n-v-i, ma l amabeli, ni e. Jeffersonville, Indiana. Kamba haiba mu palelwa kuhupula za pongisi ya poso, mu ñole fela kuli “Jeffersonville.” Ki tolopo yenyinyani, buñata bwa batu bueza seti faifi sauzande. Mañi ni mañi wa ni ziba kwani. Mi kacwalo lu ka tabela ku lapelela taulo yeo ni ku iluma ku mina.

⁵ Mi, cwale, lu se lubile ni tulo yetuna mwa kueza zeo, kakuli...Mukaba ni liñolo nyana ka zona, kuli batu mwa lifasi

loote ba lapela kakusasana ni kakusasa ka naini kiloko, mi ni ka twelufu kiloko ni ka sili kiloko. Mi mwakona ku nahaniseza, kai ni kai mwahala lifasi, ka nako ya busihu ye ba lukela kuba ni litapelo zeo. Kacwalo haiba mashumi a masauzande a kaufela, ka masauzande amañwi hape, ba lumela litapelo za bona ku Mulimu ka yona nako yeswana yani kwa bulumiwa bo, matuku a mina, Mulimu hakoni fela kuhana ze cwalo. Mi kacwalo he luna, sina ha Ni li, haluna litukiso lifi kaufela, ha lu bati nihaiba pene kaufela ya masheleñi. Luna lu ba ni fela . . . Haiba lukona ku mi tusa, zeo kona ze lubezi teni mo. Mi ha lu ezeni cwale . . .

Yomuñwi utisa libunda leliñwi la litaulo.

⁶ Cwale, haiba hamuna katalulo kone mubata ku luma, kihande, konakuli muñole fela, niteni. Haiba ha mu ka tokwi ona fa cwana, mu bale zateni mwa Buka ya Likezo, mwa Bibele, kauhanyo ya 19. Mi ikaba mufuta nyana wa kasila kaka ka lumelwa ku mina, ni litaelo mwa ku bakela ka kuipulela libi za mina pili. Mi ni (lu itumezi) ka mwa ku bakela libi za mina. Ha mulukeli kulika ku amuhela sika ku Mulimu kusina kuba ya lukile pili ni Mulimu. Mwabona? Mi kipeto mu ka supezwa mwa ku bizeza bo mubapani ni bona kutaha mwateni, ni bo mulisana mina. Haiba muna ni sika kaufela ni yomuñwi, ha mu yo si lukisa pili, kona mu ka kuta. Mi kipeto mu lapele, mube ni nako ya litapelo mwa ndu, kipeto mubeya kataulo kao kwa sapalo sa mina sa kwatasi, mi kipeto mulumele Mulimu. Mi ka zona lihola zetalu zani, ka zazi ni zazi, ku kaba batu mwahala lifasi baba sweli kulapela, ki muhala o swalani mwahala lifasi.

⁷ Mi liba za mina, ki mahala fela, mu lume fela. Mi—mi, cwale, haluna ku mi ñolela ka ku mi lyanganisa kamba ku mi bulelela litukiso zeñwi ze lunani. Lu bata kuli mu yemele tukiso ye, kono haluna—haluna nihaiba yomuñwi wa mina kuli a lutuse. Mwabona? Kacwalo muka . . . Ha ki kunga keyala ya mina, kono ki sibaka fela sa mafitelo ni bulumiwa bwa Mulena, bo lu lika ku mi fitiseza.

⁸ Cwale halu inamiseni litoho za luna. Mi haiba mu fumaneha mwa sibaka sa wayalesi, mubeya kataulo ka mina foo, mubeya fela lizoho la mina fateni halunze lu lapela.

⁹ Mulena ya musa, Lu tisa ku Wena tumpo nyana too, mwendi buñata bwa tona tubonahala kuba tunolobaki twa mbututu, kamba—kamba kahembe cwalo ka mwahali, kamba mwendi ki tukatulo nyana cwalo, kamba—kamba sesiñwi, ki kataulo, ka kaya kwa bakuli ni baba ziyelehile. Mulena, ki kuya ka Linzwi la Hao ha lueza se. Kakuli lu bala cwana, mwa Buka ya Likezo, kuli ne ba ngile litaulo ni liapalo, fa mibili wa mutanga Hao, Paulusi, kakuli ne ba lumela kuli Moya wa Hao no li ni muuna yani. Mi mioya ye masila ne i zwa mwahala sicaba, mi matuku ni makulano na ba siya, kakuli ne ba lumela. Mi cwale lu lemuha kuli, Mulena, ha ki luna bo Muhalalehi Paulusi, kono lu ziba kuli

Wena u sa siyezi Jesu ya swana. Mi lu lapela kuli Uka kuteka tumelo ya sicaba se.

¹⁰ Mi ne kuizwe ka nako yeñwi fani Isilaele, ha na likile ku utwela Mulimu, ha na swasehile mwa katwa, liwate fa pila bona, malundu kwa maneku kaufela, ni mpi ya Faro inze isutelezi. Mi yomuñwi abulela, kuli “Mulimu na talimilefafasi ka Siiita sa Mulilo sani, ni meeto a halifile, mi ni liwate la saba ni ku putana mwa mulaho, ni kuezeza Isilaele nzila ya ku silela mwa naha ya sepiso.”

¹¹ O Mulena, talimafafasi hande, fa hakuna ni limpo ze beilwe fa mibili ya bakuli ka kupuzo ya Linzwi la Hao le lipila. Mi cwale butuku ha bu sabe, u talime mwa Mali a Mwana Hao, Jesu, Yena ya na shwezi swalelo ye. Mi cwale sila si sabe ni kuya kwahule, kuli sicaba se si kene mwa sepiso, ya kuli “Fahalimwa lika kaufela,” ibe kuli ki takazo ya Hao “kuli lu ikete mwa mibili.” Lumeleza cwalo, Ndate, kakuli lu li luma ka—ka maikuto ani mwa lipilu za luna. Mi yani kona milelo ya luna. Lu li luma ka Libizo la Jesu Kreste. Amen.

Ni itumezi, Muzwale Glover. Ni itumezi, sha.

¹² Cwale, busihu bo kakuba siemba sa kukwala ancafazo, Hani zibi kuli i ka patalazwa fa moyakamba nee, kono Ni tabla kubulela (haiba kupala) kwa sicaba sa kwa wayalesi, kuli wo ibile ulimuñwi wa mikopano yeminde hahulu wo Ni bile ni ona ka myaha ye miñata, ñata luli. Ibile ye swalani, ye minde, yena ni lilato hahulu, mukopano wa kutwano ku ye Ni bile ku yona fa nako yetelele.

¹³ [Muzwale uli, “Lu fa moyakufitela fo haibala mizuzu ye lishumi ka yeketazoho, muzwale. Mi basweli ba ku teezeza, mwa libaka za mboela wa California kaufela, kwande mwahala lioli, ni mwa lisepe. Lu sweli ku amuhela mañusa ku bona. Mi kacwalo una ni sicaba sesituna, ma sauzañande ka masauzande a mashumi.”—Mu.] Ni itumezi, sha. Seo ki sesinde. Ni tabile fa kuutwa cwalo. Mulimu ami fuyaule kaufela mina.

¹⁴ Mi Na kaniti nibile ni sibaka se sinde mwa pilu ya ka bakeñisa ba Angelus Temple, ka mayemo a bona kuamana Evangeli ya Jesu Kreste. Mi, cwale, ku—ku bonahala inge sika se si ni konka luli cwale. Ku bonahala inge kuli, kasamulaho wa ku kopana ni mañi ni mañi ni kubona moywa bona omunde, Ni bona kuli se Nili alimuñwi wa mina hahulu kufita mo ne Ni belanga. Mulimu ami fuyole, kona tapelo ya ka. Mi... [Kopano ya kambela—Mu.] Ni itumezi hahulu, luli.

¹⁵ Cwale, ne ku bulezwi zazi lani kuli Ni lukela kukutaza kacenu ku mina fa taba ya kuli: *Likande La Bupilo Bwaka*. Yani ki—ki taba yetata ku i bulela. Ye ikaba nako ya pili ye Ni likile ku talimana ni taba ye hala lilimo zeñata. Mi ha Ni na kuba ni nako ya kukena mwa butungi, kono ki siemba sa yona fela. Mi, mwahali mo, Ni ezize mafosisa amañata, ni ezize lika zeñata

ze fosahalile. Mi Ni ka lakaza, kuli mina babali mwa libaka za mawayalesi ni mina baba liteni, kuli musike mwa nga mafosisa aka kuba macwe a lisitataliso, kono abe macwe a kupahama fateni ili ku mitisa bukaufi ku Mulena Jesu.

¹⁶ Mi, busihu bwa kacenu, makadi a litapelo alukela kufiwa ka foliso ya bakuli busihu bwa kacenu. Cwale, ha lu ambola ka *sebelezo ya foliso*, ha ku talusi kuli lu ka folisa mutu yomuñwi, lu ka to “lapelela mutu.” Mulimu ki yena ya folisa. Yena ubile yomunde hahulu ku na, kuli alabe litapelo.

¹⁷ Mi ne Ni sweli kubulela ni muina sipula wa mubuleli ya zibahala hahulu, kwanu nako yeñwi kwa mulaho, mi—mi kuli kiñi mubuleli yo ha na sa lapelelangi bakuli. Mi mubuleli a bulela ni—ni muina sipula wa mwa mukopano wa ka, ali, “Haiba . . .” Mubuleli yo wa lumela mwa foliso ya Bumulimu. Kono haiba uka kala ku lapelela bakuli, ne ika lyanganisa sebelezo ya hae kakuli u tusiwa ki likeleke. Likeleke zeñata, mi buñata bwa bona, ha lumeli mwa foliso ya Bumulimu.

¹⁸ Kacwalo Ni na ni maoyo ni likute ku mubuleli kakuli ubuluka sibaka sa hae, sibaka sa hae sa musebezi. Yena mwendi ukona ku . . . Na ha ni koni kunga sibaka sa hae, mi Na kakanya haiba ni yena wa kona kunga sibaka sa ka. Luna kaufela luna ni sibaka mwa Mubuso wa Mulimu. Kaufela luna lu tamahani hamoho. Limpo ze shutana, kono ki Moya o swana. Li ponahazo ze shutana, Ne ni bata kubulela kuli, kono ki Moya o swana.

¹⁹ Mi, cwale, busihu bwa kacenu lisebelezo li ka kalisa . . . Ni sepa kuli minembo i ka kala ka sikisi seti. Mi, cwale, haiba muinzi mwa sibaka sa wayalesi, mu tahe mu to teeleteza ku ze. Ki . . . Li kaba zende, ku cwalo kamita.

²⁰ Mi hape Ni tabela kubulela kuli makadi a litapelo a ka fiwa kapili kasamulaho wa sebelezo, ona fa fela sebelezo isafela fela, haiba muteni mo mi mubata kadi ya tapelo. Ne ni bulelezwi litaelo ka mizuzu nyana yefelile, mwana ka wa mushimani kamba Bo Mercier kamba Bo Goad, ba ka fa makadi a litapelo. Muine fela mwa sipula sa mina. Sebelezo i sa lukululwa fela, muine fela mwa lipula kuli bashimani baine ona cwalo mwa mukoloko ni kunga makadi a litapelo ka pili fela mo ku lukanelia. Zani likaba mwa malibela a fahalimu kambafafasi, kai ni kai, libaka za mwatasi kamba kai kaufela ko muinzi, muine fela mwa lipula mi bashimani ba ka ziba kuli mulibelezzi kadi ya tapelo. Mi cwale busihu bwa kacenu lu ka lapelela bakuli. Mi haiba Mulena ha na ku cinca mihupulo ya ka, Ni bata ku kutaza fa tuto yeñwi busihu bo, *Ha Uka Lubonisa Ndate, Kuka Likana Ku Luna*.

²¹ Cwale Ni lakaza ku bala palo nyana musihali wo, ka kulalisa *Likande La Bupilo*, le li fumanwa mwa Buka ya Maheberu, kauhanyo ya bu 13, mi ha lu kaleleni mwendi fa . . . Ni bulele kuli fa timana ya 12.

*Ki kabakaleo Jesu hape, kuli akenise sicaba ka mali a
hae luli, anyandiswa kwanda munzi.*

*Ha lu yeni . . . kifohe ku yena kwanda munzi, lunze lu
lwezi maswabi a hae.*

*Kakuli fa ha luna munzi wa mbuwa o kaina kamita,
kono lu bata o sa taha.*

²² Cwale yani ki palo ya mufuta. Kakuli, mwa bona, haiba ki likande la bupilo, kamba sika kaufela se si lukela kuba ku mutu, ha lu itumbi ka seo, mi sihulu haiba—haiba ki ka za kale za mutu, haiba ki ze nsu sina za ka mo liinezi. Kono Ni hupuzi kuli, ha lu bala Mañolo, Mulimu uka fuyaula Mañolo ao. Mi muhupulo wa ka ki kuli:

*Kakuli fa haluna munzi wa mbuwa o kaina kamita,
kono lu bata o sa taha.*

²³ Cwale, Ni ziba kuli mu ziba hahulu ka za Los Angeles. Mwa swanelia kuba cwalo. Ki muleneñi o mutuna, o munde. Ona ni kutushana kwa musi wa mbundu ni zeñwi kaufela, kono ki muleneñi o munde, buino bwa moyo o munde. Kono muleneñi wo haukonii ku zwelapili, una ni kuba ni maungulo.

²⁴ Ni kile na yema mwa Rome (kone kubanga lindwalume zetuna) ni mileneñi yene ba hupula kuli ne i ka ina kamita, kono ba katile liñokolwa ze mashumi amabeli fakuli ba fumane nihaiiba buungululwa bwa yona.

²⁵ Ni yemi ko ne kubanga bo Faro bene ba banga ni mibuso yemituna, mi ne mu ka kata mwa mubu kuli mufumane ko ne kubusa bo Faro babatuna bani.

²⁶ Luna kaufela lu tabela ku nahana ka za muleneñi wa luna ni sibaka sa luna. Kono, muhupule, ha li koni kuyema.

²⁷ Ha ne Ni sa li mushimani yomunyinyani feela ne Ni yanga kwa kota yetuna ya mupolota. Mwa naha ya hesu luna ni likota zeñña zetiile. Mi cwale ne lu na ni likota za mipolota ze, mupolota wa shuka, ni o lu biza kuli “mupolota o title” ni “mupolota o bunolo.” Yona kota yetuna mi yetelele, neli kota yende hahulu. Mi ha ne Ni tahanga kuzwa kwa masimu, kwa ku beleka mwa bucwaní bwa kuca likomu ni—ni ku kutula, Ne ni tabelanga kuya kwa kota yetuna ye ni ku yo—ku yo ina mwatasaya yona ni—ni kutalima mwa halimu. Mi ne Ni bona butuna bwa yona, mitai ye mituna ha i nyungana mwa moyo, lisina lelituna luli. Mi se Nili, “Mwa ziba, Ni lumela kuli kota ye ikaba teni fa ka myanda anda ya lilimo.” Ha ki kale hahulu ne Ni ilo bona kota tuna yani, seli fela lisina le li sa bonahali.

²⁸ “Kakuli fa haluna munzi wo ka ina kamita.” Batili, hakuna se mukona kutalima fa lifasi mubu fa se si ka ina nako yetelele kamba kuzwelapili. Si na ni kuba ni mafelelezo. Likia kaufela ze shwa lina ni kufa nzila ku ze sa shwi. Kacwalo hakuna taba ka mo lu ka yahela mikwakwa ya luna, mo lu yahela miyaho ya luna

hande, kaufela yona ina ni ku yunda, kakuli fa hakuna sika se si ka zwelapili. Konji fela ze Sa bonwi kona ze ka zwelapili.

²⁹ Na hupula ndu mo ne lupila, ne li ndu ya kale ya likota ye matehilwe ka sileze. Na . . . Mwendi hakulata babañata ha ba si ka bona kale fateni ndu ya masuba a mandobu. Kono ne i matehilwe kaufela yona ka sileze, mi misumo yemituna luli ye ne tomilwe kwa ndu ya kale yani, Ne ni hupula kuli ndu yale ne ika yema ka lilimo limo ze myanda. Kono, mwa ziba, kacenu ko ne ku yemi ndu yani se ku na ni ndu yeñwi ye sweli ku yahiwa fateni. Ki shutano yetuna luli. Lika kaufela za cinca. Kono . . .

³⁰ Mi ne Ni itusisa bo ndate, neli baba kuswani, ba nama, baba tiile luli, mi neli balibañwi ba batu bene ba tiile hahulu ku baba kuswani bene Ni zibile. Ne ni katani Bo Coots, mulikani yene ba belekanga ni yena mwa mishitu, neli mulemi wa likota yomutuna, mi mwendi kasamulaho wa myaha kamba cwalo, Bo Coots ki balikani ba ka babande luli, mi ki dikoni mwa keleke ya First Baptist, mi ki hali, “Billy, u lukela kuba muuna ya tiile hahulu.”

Mi se Nili, “Batili, ha Ni cwalo, Bo Coots.”

³¹ Yena ali, “Kambe no ka swana bo ndata ho, no kaba ya tiile.” Ali, “Ne ni boni muuna yani, kota ye na ni bukiti bo bu eza lipaundi ze mwanda ni mashumi amane, ne ba nanulanga banosi, ni ze ne na ni bukiti ka lipaundi ze naini handeleti.” Ne ba ziba fela mwa kuezeza zani. Ne ba tiile. Ne ni ba bona hane ba tahanga mwa sibaka ku to tapa ni kuya kwa ku lalela, kipeto Boma baba biza.

³² Mi ne lu na ni kota ya mupolota kwande mwa patelo ya kwa pata, mi hape ne kuna ni zetalu kamba zene zeñwi kwa mulaho. Mi ona fa kota ya fahali yani ne kuna ni siiponi sa kale, sene si lobilwe, siiponi, se situna. Mi ne si comekilwe kwa matuko a kota ka limapo cwalo. Ze swana sina mina babeti babañwi baba teezeza ze ne mu ka biza kuli “fa kuipaheka koti.” Ne si kakatiselizwe mwateni kuli siiponi siine mwa sibaka sa sona. Mi ne kuna ni kakapa ka kale kene kana ni kama. Ki babakai baba boni fateni likapa la kale . . . mufuta wa kale wa kuikamuna? Na mane na libona.

³³ Mi cwale ne kuna ni kapula ka kanyinyani ka mabala, neli fela libala nyana cwalo ni liutu leli obami kwatasi a lona, ne ka comekilwe mwa kota. Ka kanyinyani, ka kale, ne kabeilwe kwani mwa patelo, mi kona ko ne lu kelanga mezi fa kota yakale ye. Mi Boma ne ba nganga masaka a cimanga ni kueza sitapisiso. Kana kuna ni yakile aitusa sitapisiso sa masaka a cimanga? Kihande, Ni sepa kuli Ni ikutwa ku lukuluha cwale. Mi ni litapisiso zetuna zani, ze buhal! Mi boma ne ba tapisanga luna banana ka zona, ne ku . . . utwahala inge kuli ba buha litalo nako kaufela ha ne ba lu kubulanga. Mi Na i hupula luli ona saka ya cimanga yani.

Mi kipeto ba comola cimanga yani cwalo, ni kupanga litamiso cwalo, kuli sikubuliso si bonahale hande.

³⁴ Ki babakai baba kile ba lobala fa mumbeta wa bucwani? Kihande, Nika—bulela kuli! Ki babakai baba ziba musamo wa bucwani? Kihande, Muzwale Glover, Ni inzi fa lapa cwale, luli ku cwalo! Mumbeta wa bucwani ni mataka, kihande, ha ki kale hahulu kuzwa fo Ni tuhelezi ku lobala ku ona, mi neli... Oh, ki—ki buloko bo bunde luli, kwa batelwa. Mi cwale mwa nako ya maliha babanga ni mafufa ni ku a beya fateni, mwa ziba, mi kipeto ni ku lu apesa lisila la maswaniso cwalo kakuli silami sa litwa ne si kenela mwa—mwa—mwa miandala ya mwa ndu, mwa ziba, kone kuna ni mabala a tibela moyo ni pula kwa ku kolobisa limota la ndu, mwa ziba, mi kipeto litwa ne la moyo wa silami ne li kenanga mwahali mwani. Mi, oh, Na hupula zani hande luli.

³⁵ Mi cwale bo Ndate ne bana ni sa kukulisa milili fani. Ne... Cwale se si ka mi nga luli. Ne i ezizwe ka mataka a mbonyi, kama ye ezizwe ka mataka a mbonyi. Ne ba shimbanga mulola wa kale wa kutapiseza one ba ipangezi, kipeto ba ulamba kwa pata ka kuitusisa ona saka ya kukubula fa mubili yani, kipeto ba ikukula ka kabemba ka kale, kaka buhali. Mi cwale la Sunda ne ba banga ni—ni liemba za pampili, ze mamekilwe mwa kola ya bona, ne ba tinanga likola ze belela ni ku li coleta kutinguluka mulala sina cwana ili kubuluka lufulo—lufulo—ona lufulo ku sa swala kwa kola ya hembe ya bona. Kana mukile mwa bona seo ha si ezwa? Kiñi, mawi, mawi!

³⁶ Ni hupula liweluwelu kwatasi kwani, ko ne lu yanga ku yo ka mezi a kunwa, ni kuka mezi aluna ka mukope wa kale. Ki babakai baba boni fateni mukope? Kihande, ki babakai ba luna baba zwa kwa Kentucky, kanti? Eehe, kihande, mutualime fela ma Kentuckian ba. Kihande, mawi, Ni—Ni inzi fela fa... Ne ni hupula kuli mwendi kaufela mina mu bo Okie ni Arkie kwa neku lwa kwanu, kono ku bonahala kuli Kentucky isweli kukena mwateni. Kihande, ne ba katanga mafula a oli mwa Kentucky likweli nyana za kwa mulaho zefitile, mwa ziba, kacwalo mwendi bani ki babañwi ba bona baba taha ka nzila ye.

³⁷ Mi cwale Ni hupula fani bo Ndate ha ne ba tahanga ku to tapa kuli babe ni mulalelo, ne ba shuñanga mazoho a sapalo sa bona, ni ona mazoho a makuswani a zindile ani. Mi hane ba zusanga mazoho ani kuli ba tape, ku sela mezi kwa pata, linama zani zetile za mazoho ne li kubukana mwa mazoho ama kuswani ani. Mi se Nili, “Mwa ziba, bo ndate ba ka pila myaha ye mwanda ni mashumi aketalizoho a kupepwa.” Ne li baba tiile hahulu! Kono ne ba shwile ni lilimo ze mashumi aketalizoho a zepeli. Mwabona? “Fa haluna munzi o ka inelela kamita.” Yani ki niti. Halukoni ku zwelapili.

³⁸ Cwale ha luyeni fa musipili nyana, kaufela luna. Kuna ni mañi ni mañi mwahali mo yana ni likande la bupilo, inge fela

mo Ni bezi ni na, mi ki nto yende ku kutanga mwa mulaho mwa kupuzo hañwi kasamulaho wa nako. Nji ha mu boni cwalo? Mu kutange kwa mulaho, mi haluteni kwa mulaho nyana kaufela luna fa nako nyana, kwani kwa kutwisiso ye swana hane lu sa li banana babanyinyani.

³⁹ Mi cwale kalulo ya pili ya likande la bupilo. Ni ka ngunyuta fela fateni hanyinyani, kakuli liñozwi mwa buka mane buñata bwa mina muna ni yona buka.

⁴⁰ Ne ni pepilwe mwa kandu ka mabala ka kanyinyani ka mwa malundu, kafoo mwa malundu a Kentucky. Neba na ni sibaka silisiñwi ko ne lupila, nekusina nihaiba lisilafafasi, nekusina nihaiba mabalafafasi, neli felafafasi fo kuli mukungulu ona cwalo. Mi ze siyezi, lisina la sisindimwa ne li lemilwe lina ni mautu amalalu fateni, yani kona yeneli tafule ya luna. Ni bo Branham ba banyinyani bani kwani, mi kwa pata a kandu nyana ka mabala kani, ne lu alabananga mwa mubu, ne lu bonahala inge bana ba binkuyu hane lu alabananga mwa maluli cwalo, mwa ziba, banyani baka kaufela ba bashimani. Ne luli ba naini kaufela luna, ni musizana alimuñwi yomunyinyani, mi musizana yani nana ni nako yetata mwahala sikwata sa bashimani bani. Lu na ni ku mu kuteka kacenu ka lika zene lu ezanga mwa mazazi ani. Na sa yangi ni luka kai kamba kai, ne lu matanga ku mi siya mwa mulaho, nali fela musizana yomunyinyani. Kona kuli na palelwanga kueza zani, mwa ziba. Kacwalo ne luna ni... Mi kaufela...

⁴¹ Muhupule kuli kwa mulaho wa tafule ne kuna ni lipula zepeli, mi na pangilwe ka makwandi a mitai. Neli fela likota za hikori zene beilwe hamoho, mi kwatasi kwani ne ku kabisizwe ka makwati a kota ya hikori. Kana kuna ni kile a bona sipula sa makwati a kota ya hikori? Eehe. Mi Na kona kuutwa Boma niteni. Oh, kasamulaho ha ne lu tutezi mwa sibaka ba konile kuba ni mabalafafasi, ni limbututu zani fa mautu a bona sina *cwana*, ni ku hoholola sipula sani ka tata, tata, fela ku si ngungulafafasi. Mi Na hupula hane ni hanisa banana kwa ku sa zwela fande, boma hane basweli ku tapisanga ni kueza zeñwi, ne ba beyanga sipulafafasi ni ku si baeka mwa munyako, kuli banana basike ba zwela fande boma hane ba na ni kuya kwa kuka mezi, ni zeñwi cwalo.

⁴² Mi Boma neba na ni lilimo ze lishumi ka ze ketalizoho ha Ni pepwa, bo Ndate neba na ni ze eitini. Mi ne Nili mweli mwahala bana ba naini. Mi ne ba ni bulelezi kuli kakusasana o ne Ni pepilwe...

⁴³ Cwale, ne luli babotana luli, babotana baba botanile luli. Mi mane ne lu sina nihaiba lihaulo mwa kandu nyana ka mabala kani. Ne ka nani sikwalo sa mabala se ne lu cikisanga. Hani zibi kamba mukile mwa bona nto ye cwalo fateni. Neli sikwalo nyana sa mabala sene si kwaluwanga mwa sibaka sa lihaulo,

mwa si kwalula mwa nako ya musihali ni ku si kwala ka nako ya busihu. Ne lu sa tukisangi malaiti kamba ku tumbula katolitoli mwa mazazi ani, ne luna ni se mu biza kuli “lambi ya mafula a kangezi.” Cwale, Hani zibi kuli mwa ziba seo lambi ya mafula a kangezi ili yona. Kihande, ki sikamañi se mu . . . Mi kana mukile mwa leka . . . ku tumbula muhala mwa kabotela? Neli kunga fela muhala fela wa mwa kabotela ni ku utumbula fahalimwa kakwahezo, kipeto wa tuka. Mi sani . . . ne si tushana musi nyana, kono ne ba sina lipula, ni hanyinyani, kuli litale musi. Kacwalo ne li fela . . . ndu yani ya mabala ne i talanga fela musili wa musi. No nzo punyeleza hande luli kakuli nekuna ni situwa se situna luli fahalimu fani kuli upunyeleze mwateni. Kacwalo ki . . .

⁴⁴ Mi ne Ni pepilwe ka Lungu la—la 6, 1909. Kakuli, mwa ziba, sani si ni eza kuba yomunyinyani ka linako ze mashumi amabeli ni a ketalizoho cwale. Mi cwalo, kakusasa one Ni pepilwe, Boma ne ba bulezzi kuli ne ba kwaluzi lihaulou. Cwale, ne lu sina madokota, ne ku sina mupepisi. Fela . . . Mi mupepisi yani neli bo kuku ba basali. Mi cwale hane Ni pepilwe ni kukala kulila kwa ka kwapili, mi—mi Boma ne ba bata kubona mwana bona. Mi—mi ne ba si taba isili kakuli ne ba sa li mwanana bona kasibili. Mi hane ba kwaluzi lihaulou nyana lani, ka kupazula fela kwa lizazi, mwendi ka faifi kiloko. Mi ni . . . Nekuna ni ka mbalamatende ka kale kene ka inzi kwa matuko fa sicacani. Sina mina kaufela ha muboni siswaniso sa yona mwa—mwa buka yaka ya likande la bupilo. Ka mbalamatende ka kale ne ka inzi fani ni kuopela fela ka lika kaufela zeneli ku kona.

⁴⁵ Na kamita ni bile ni lata tumbalamatende. Cwale, mina bashimani kwande mwa sibaka sa wayalesi, musike mwa kunupa linyunywani za ka. Mwa bona, zeo ki—zeo ki—zeo ki . . . Zani ki linyunywani za ka. Kana mukile mwa utwa litangu za ka mbalamatende kani, mo ne kabezi ni sifuba se sifubelu? Ni ka yemela ona fani. Mo ne ka bezi ni sifuba sa kona bufubelu . . . Yani neli yena Mulena wa malena ya na shwa fa Sifapahano zazi leliñwi, mi Na sweli kunyanda kono hakuna nihaiba alimuñwi yana tile ku Yena. Na sina wa ku Mu tusa. Mi ne ku nani kanyunywani kakanyinyani ka ka fubelu kene ka bata ku kumula limapo zani kuzwa fa Sifapahano, mi ka tundamena kufufela fa Sifapahano ni ku tundanisa ona limapo zani. Neli ka kanyinyani hahulu kuli ka li kumule, mi se ka fetuha bufubelu fa sifuba bakeñisa mali. Mi kuzwa ka nako yona yale sifuba sa kona ki se sifubelu. Musike mwa ka kunupa, bashimani. Mu ka siye fela ona cwalo.

⁴⁶ Ne ka inzi fa neku la lihaulou, inge ka toliya inge mo ka opelelanga ka mbalamatende. Mi—mi bo Ndate se ba kwala lihaulou. Mi hane ba kwalile lihaulou, ona Liseli lani le mu bona mwa siswaniso se litaha inge li pikuluha ku to kena mwa lihaulou, boma ba bulela, ni ku to nyendaela fa mumbeta. Bo kuku ba basali ne ba sa zibi sa kubulela.

⁴⁷ Cwale, lu na . . . ne lu si mwa lubasi lwa bulapeli. Sicaba sa hesu ki ma Katolika. Na ni mu Irish kwa maneku amabeli kaufela. Bo ndate bona ki ma Irish baba kwanile, bo Branham. Haili boma ki bo Harvey; fela, bo ndata bona ne ba nyezi musame wa mu Cherokee Indian, kacwalo sani sa loba buino bwa mali a si Irish. Mi bo Ndate ni Boma ne ba sa keni keleke, mi ne ba nyalanezi kwanda keleke mi ne ba sina bulapeli ni hanyinyani. Mi kwa mulaho kwani mwa malundu ne kusina nihaiba keleke ya Katolika. Kacwalo se ba taha ku to yaha mwahala sicaba sa kale, bo Branham bababeli ba taha hamoho, mi kuzwa ku bona lusika kaufela lwa ba ha Branham kona ko lu shokomokile; ki lusika lwa lubasi.

⁴⁸ Mi cwale se ba kwalula . . . Hane ba kwaluzi lihaulo le kipeto Liseli le se li yema ona fani, ne ba sa zibi sa kueza. Bo ndate ne ba lekezi boma (Boma ba bulela) obolosi yanca mwa nako ye. Ne ba yemi ni . . . mazoho a bona na sweli mwa lipokoto za obolosi, inge batu ba mishitu ni balemi ba likota mo ne ba evezanga mwa mazazi ani. Mi la ba sabisa.

⁴⁹ Kihande, kasamulaho Ni ma no kwanisa mazazi a lishumi a kupepwa, kamba sesiñwi, se ba ni isa kwa keleke nyana ya Baptist yene bizwa “Opossum Kingdom,” keleke ya Opossum Kingdom Baptist. Leo ki libizo luli. Ne kuna ni mukutazi wa kale wa muzamai, mukutazi wa kale wa Baptist na tahanga kwani hañwi mwahala likweli zepeli. Mi . . . Sicaba ne si banga ni sebelezo nyana hamoho, ne bayanga ku yo opela lipina nyana, kono ne ba banga ni kutazo fa ni fa ka za mupahami yo mutuna. Ne ba mulifanga mwaha ni mwaha saka ya mipusi ni lika zeñwi cwalo, mwa ziba, zene ba kubukanya batu kuli ba mufe. Mi kipeto mukutazi wa kale yani wa taha cwalo, mi kipeto wa ni lapelela hane ni sa li mushimani yomunyinyani. Wani neli ona musipili wa ka wa pili kwa keleke.

⁵⁰ Mwendi ka mwaha wa bu . . . mwendi ka myaha ye mibeli ya kupepwa cwalo, pono ya pili ya nga sibaka.

⁵¹ Kihande, ne ba bulezi kai ni kai mwahala malundu kuli Liseli lani ne li bonahalile. Kacwalo balika ku nahana fateni. Babañwi ba ku bona ba bulela kuli ne li liseli la lizazi lene li nata fa siiponi mwa ndu. Kono ne kusina siiponi mwani. Mi ni lizazi ne li si ka tutumuka kale, kakuli ne sa li malungasiku luli, ka faifi kiloko. Mi cwale, oh, ne ba Li fitelezi fela. Mi hane Ni li mwendi wa . . . mwendi bukaufi ni myaha ye milalu ya kupepwa . . .

⁵² Cwale, Ni lukela ku sepahala. Kuna ni lika fa ze Ni sa tabeli ku bulelanga, mi Ni lakaza kuli kambe ne Ni ka li fitelela ni sike na li bulela. Kono hape, fa ku bulela niti, mu lukela ku bulela niti haiba i ambola ka mina kamba sicaba sa henu. Mu sepahale ka zona, mi cwale ki nto yeswana kamita.

⁵³ Bo ndate nebali kwahule hahulu ni kuba mutu wa bulapeli. Ne bali fela mushimani wa matakanyani a malundu ya na twaezi

kunwa kamita, ka nako kaufela. Mi ne ba keni mwa butata mwa ndwa yeñwi, mi ne kuna ni baana bababeli kamba ba balalu bene babata ku bulaiwa hane ba lwana, ku kunupa, ni ku sehekana ka litipa, kwa mukiti womuñwi kwani mwa malundu. Mi bo Ndate ne li balibañwi ba baeteleli ba ndwa tuna ye, kakuli kuti ne kuna ni mulikana bona ya na holofezi, mi na pobozi yomuñwi ka sipula. Mi na nani . . . Muuna yani na sweli tipa mi na bata kuli a pazule mulikana bo Ndate ka tipa ya na wezifafasi, kutabela fa pilu ya hae, mi bo Ndate se banga siemba sa bona. Mi luli ne i lukela kuba ndwa ya kababa meto mafubelu, kakuli bona, kuzwa kwani ku yo punya kwa Burkesville, limaili zeñata kwahule, se ba luma mupokola kuli ayo nga bo Ndate, inza pahami pelesa.

⁵⁴ Kacwalo muuna yani nali bukaufi ni kushwa. Mwendisicaba sa habo basweli ba teeleza. Ni ka punda libizo la hae, Will Yarbrough neli lona libizo la hae. Bani kaniti . . . Ni sepa babañwi ba ku bona bainzi mwa California, bani ki bashimani ba hae. Kono yena neli ngangalume, muuna yomutuna ya mata, a bulaya mushimani wa hae ka libala la lukwakwa. Kacwalo neli—neli muuna ya mata hahulu mi ya situhu. Mi kacwalo ne kuna ni ndwa yetuna ya litipa mwahala hae ni bo Ndate. Mi bo ndate ne ba li bukaufi ni ku mu bulaya muuna yaale, kacwalo se ba mata kuzwa mwa Kentucky ni ku silela mwa buse kuya kwa Indiana.

⁵⁵ Mi nana ni munyana hae wa muzwale yana pila, ka nako yani, mwa Louisville, Kentucky, neli mutusi wa muina sipula wa ba Wood Mosaic Saw Mills mwa Kentucky, mwa Louisville. Mi kacwalo bo Ndate ba to ipumanela muhulwana bona wa muzwale. Bo ndate ne bali mushimani yo munyinyani ka kufitisisa, mwahala bana ba lishumi ka baba supile. Mi kacwalo se ba to ipumanela muhulwana bona wa muzwale, mi ha ne baile mwendi ka mwaha cwalo. Ba yo palelwa kukuta, kakuli mulao no sweli kuba bata bata. Mi cwale hane lu utwile ku bona ka liñolo, lene li ñozwi ka libizo lisili, kono ne ba bulelezi Boma kuli kona mo ne ba ka utwela za bona.

⁵⁶ Mi cwale Na hupula zazi leliñwi ka nako ya litabula (ona kandu nyana ka mabala ka) ne kali fela kwa mulaho wa ndu. Mi—mi ka nako yani mwa mulaho wa . . . Kuna ni naini . . . likwelizelishumi ka iliñwi ze shutana mwahala na ni munyana ka wa mushimani, mi yena na sa hohoba. Mi Na ne ni sweli licwe mwa lizoho la ka, mi ne Ni lika ku mu bonisa mo ne Ni kona ku yumbela licwe le ka kutiya mwa sileze, kone isuluhezi pula ni kupanga sileze mwa mubu. Mi se Ni utwa ka nyunywani, mi ne ka opela kwa kota. Mi se Ni talima kwa halimu mwa kota mi kanyunywani se ka fufela kwahule, mi, hane ka fufile cwalo, Linzwi la bulela ku na.

⁵⁷ Cwale, Ni ziba kuli munahana kuli ha Ni koni kuhupula zeo kaufela. Kono Mulena Mulimu yena Yali Muatuli, wa lifasi ni lihalimu ni lika kaufela ze li teni, u ziba kuli Ni bulela niti.

⁵⁸ Nyunywani yaale, hane i to fufela kwahule, Linzwi la zwelela fo ne ku lulile nyunywani yani mwa kota, inge moyo o no fuka mwa sicacani, mi se I li, "Uka pila bukaufi ni muleneñi wo bizwa New Albany." Mi Ni pilile, kuzwa ka nako hane Ni eza lilimo zetalu kutofita fa nako ye, mwahala limaili zetaalu za mwa New Albany, Indiana.

⁵⁹ Ne ni keni mwa ndu ku yo bulelela boma ka zona. Kihande, ne ba hupula kuli mwendi ne Ni lola kamba sesiñwi cwalo.

⁶⁰ Kasamulaho lwa tutela kwa Indiana mi bo Ndate ba yo beleka ku muuna yomuñwi, Bo Wathen, muuna ya fumile. Una ni katengo ka macwala akola kaka bizwa kuli Wathen Distilleries. Mi nana ni kabelo ya hae yetuna; ki mutu wa masheleñi aeza ma milioni amañata ñata, mi ki kapitao wa ba Louisville Colonels, mi—mi ni ba lipapali za baseball, ni zeñwi cwalo. Mi kacwalo ne lu pila bukaufi ni kwani. Mi bo Ndate kakuba muuna wa mubotana, kono ni cwalo ne ba sa tuheli kunwa kwa bona, kacwalo kiha—kiha ba yo kondola kacasu mwa—mwa mu paipi.

⁶¹ Mi cwale ne li ni wela fahalimu kakuli ne Nili yomuhulu mwahala banana. Ne ni tahanga ku to ka kela mezi mwa mungomo wo, ili mipaipi yani ibate hane ba lotisa bucwala. Mi kipeto ba yo bu lekisa, mi ne ba ngile mipaipi yemibeli kamba yemilalu yateni. Cwale, sani kona siemba se Ni sa tabelangi ku bulela, kono ki niti.

⁶² Mi Na hupula zazi leliñwi, kwa sisheste, ne ni taha kwandu, inge ni lila. Kakuli kwande kwa mulaho wa maandamino ne kuna ni kasa, neli...kone ba katanga litwa mezi a kangezi. Buñata bwa mina mwa hupula hane ba sa katanga litwa ni ku libeya mwa bushanu-shanu bwa likota ha lipazulka ki saha. Kihande, yani neli yona nzila ya Bo Wathen mo ne ba bulukela litwa mwa hae. Mi bo Ndate neli bo—bo ndilaiba ya mufumi yo, ndilaiba wa kwa mukunda. Mi cwale...kasa ka ne ka tezi litapi zeñata mi ha ne ba yo ketulanga litwa ni ku li tisa ku to libeya mwa bupi bwa likota ze pazuzwi ka saha, ili kuli litwa hane li shengunukanga ka nako ya mbumbi hane inze isutelela, nei bangga mezi a kenile Na sepa, mane inge lisa la litwa fela, mi mipeto ba itusisa lona, isiñi kuli ba nwe, kono neli ku buluka mezi inza batile, ku sela mwa lihemele za bona ni mwa mabisi abona, ni zenwi cwalo.

⁶³ Mi zazi leliñwi ne ni ka mezi kuzwa kwa pompi ye, butelele bo ne bu ka likana ni patelo iliñwi cwalo. Ne ni huweleza ku ya na sa zibi, kakuli ne Ni zweile kwa sikolo mi bashimani kaufela ne ba ile kwa kasa, ku yo shuta. Ne ni lata ku shuta. Mi kacwalo kaufela bona ne baile kwa ku shuta kwanda na, mi Na lika ku ka mezi a mipaipi ye. Eeni sha, mawi, fani neli kukuza luli, ne ba ni hanisize. Mi Na...Ne li butata luli. Mi Na hupula ha ni kutu kwani na to i cuncula fa sishingwa kwa munwana, mi Ne ni na ni mutose wa mbonyi ono tatelizwe mwatasa munwana

wa liutu laka ku sabisa maluli. Kana mukile mwa eza fateni cwalo? Kubeya fela mutose mwatasa munwana wa liutu sina *cwana* ni kutama kahala kupotolosa cwalo. Kipeto munwana wa mina u yema mwahalimu inge toho ya kulu cwalo, mwa ziba, ku minyukela mwahalimu. Ne mu ka ni londota ka bunolo kaufela kone Ni ya, ni mutose wa mbonyi wo mwatasa munwana wa ka kwa liutu; kakuli ne Ni icuncuzi, mwa ziba. Ne ni sina nihaiba makatulo a kutina. Kacwalo ne lu sa tinanga makatulo ni hanyinyani, fokuñwi maliha na ka bata ku lufeleta. Haiba ne lu ka kona, nelu . . . ne li fela zene lu ka itopela, yomuñwi ya na ka lu tubulela. Ni liapalo za na ka lufa yomuñwi za kutubulelwa, katengo ka sishemo kipeto ka lufa.

⁶⁴ Mi se Ni yema mwatasa kota ye, mi ne Ni inzi fani inge ni lila (neli ka kweli ya Muimunene) kakuli ne Ni bata ku ya kwa ku shuta, Ne ni keelezi likotolo za mezi ka lihemele ze ne felile shuka, ze telele *cwana*, licika la hemele, kakuli ne Ni li fela mushimani wa myaha ye supile ya kupepwa. Mi ne Ni sweli ku sululela mwa sikotolo se situna ni ku kutela ku yo ka lihemele zeñwi ni ku kuta, inge ni ka. Ani kona mezi one lu nani. Mi ne ba ka kondola bucwala bwa mbonyi busihu bwani, baana ba ni bo Ndate, kwani kwa ndu.

⁶⁵ Mi ne Ni sweli kulila, mi ona fani fela Na to utwa nto yeñwi ye taza lilata inge kakundukundu, nto ye swana sina *cwana* (*cwale*, Ni sepa ha ni tazi lilata hahulu), sa lila kuli “Whoooossssh, whoooossssh,” ka lilata le li cwalo. Kihande, ne ku batile maswe, mi Na talima kafa ni kafa. Mi mwa ziba kana, kakundukundu nyana cwalo, Ni sepa mu li biza kuli ki moyo o potoloha wa kakundukundu omutuna? Mwa nako ya litabula ba bubulanga mwa masimu a mbonyi, mwa ziba, matali ni zeñwi cwalo, mane ni ka nako ya maliha kwani, matali na kalile fela ku cinca mubala. Mi ne Ni inzi mwatasa kota tuna ya mupolota ye sweu, ne ni yemi mwahala a sishete ni—ni ndu. Mi Na utwa lilata lani. Mi se Ni talima kwa ni kwa, ne ku batile hahulu inge mo kuinezi mwa sibaka mo. Ne ku tokwile nihaiba litali lene li nyanganya, kamba mane kutokwa. Mi se Ni hupula, “Ki kai ko ku zwelela lilata leo?” Kihande, Na hupula, “Mwendì ki kwahule kuzwa fa.” Nili fela mushimani. Mi se li huwa hahulu hulu.

⁶⁶ Se ni nopa lihemele za ka mi se ku fuka moyo habeli cwalo ni kukala ku ya mwa ka nzila, Ne ni ikatulusa. Mi se Ni zamaya mitambo nyana ku zwa fani, mwatasa mitai ya kota tuna yani, mi, oh, mawi, ne u ezize mulumo wa kakundukundu. Mi se Ni itemuna ni kutilima, mi mwendi fahala kota yani ne ku nani kakundukundu kakañwi, ne uswasehile mwa kota yani unzo pikuluha pikuluha, unzo nyanganyisa matali ani. Kihande, Ne ni sa hupuli sesiñwi se sincà kakuli zani ne li swanela ku ezahala ka nako ya silimo sani, ni mwa maliha, kiñi, tukundukundu twani twa banga teni. Kabunyinyani . . . Lu tu bizanga kuli “tukundukundu.” Mi twa—mi twa nanulanga maluli. Mu se mu

tuboni mwa lihalupa cwalo. Taba yeswana. Kacwalo se Ni talima, kono ne ka si ka nanuha. Hañata i banga fela fa nako nyana, mi kipeto ka fela, kono ne se kabile mwa kota fa mizuzu yemibeli kamba kufitelela.

⁶⁷ Kihande, se Ni kala ku zamaya mwa ka nzila kale hape. Mi se Ni fetuha kutalima fateni hape. Mi hane Ku bile cwalo, neli Linzwi la mutu le li utwahala inge la ka, la bulela kuli, "Usike wa be unwa, ku zuba, kamba ku silafaza mubili wa hao mwa mukwa kaufela. Kuna ni musebezi wa o lukela kueza ha so hulile." Kiñi, ne li ni sabisize mane kubata ku shwa! Mwakona ku nahaniseza mushimani yo munyinyani mwa na i kutwezi. Se ni wisa lihemele zani, mi se Ni ya kwa ndu ka tata fela mo ne Ni ikapeleza hanze ni ya, inge ni huwa ka linzwi lelituna.

⁶⁸ Mi ne kuna ni linumbuti mwa hae mwani, linoha, mi lina ni buhazo bo butuna hahulu. Boma ne ba ni lutile, ne nze ni taha mwa simu kuli mwendi ne Ni hatile numbuti mi boma ba ni matela ku to ni katanyeza. Mi se Ni tulela mwa mazoho a bona, inge ni huwa, ku ba kumbatela ni ku ba tubeta. Mi boma se bali, "Ki butata mañi, kana u lumilwe ki noha njí?" Ba ni talima mubili kaufela.

Se nili, "Batili, Ima! Kuna ni muuna mwa kota yaale."

⁶⁹ Mi se bali, "Oh, Billy, Billy! Cwalo nya?" Mi se bali, "Kana no itibezi so lobala?"

⁷⁰ Se nili, "Batili, ima! Kuna ni muuna mwa kota yaale, mi ki Ha ni bulelela kuli nisike kunwa ni kuzuba."

⁷¹ "Kunwa macwala ni—ni zeñwi." Mi ne Ni sweli kututaka mezi kuisa mane kweli ha ikala ku monyeha, ona fani. Mi ki Hali, "Usike wa be unwa kamba ku silafaza mubili wa hao ka mukwa kaufela." Zeo ki butanya, mwa ziba, mi mwana ka... buuna bwa sanana ni basali. Mi kuya ka mo ni zibela, Na li kuba ni eze ze cwalo fateni nihaiba nako iliñwi. Mulena na ni tusize kwa lika zani, mi ha Ni nze ni ya mu ka lemuha zeo. Cwale he, "Usike wa nwa kamba ku zuba, kamba usike wa silafaza mubili wa hao, kakuli ku kaba musebe o ka eza ha u so hulile."

⁷² Kihande, Ne ni bulelezi zani ku Boma, mi—mi se ba ni seha fela. Mi ne ba sa Ni kolwi. Se ba biza dokota, mi dokota abulela kuli, "Kihande, una ni fela kuikalelwa, kipeto." Kacwalo se ba ni lobaza. Mi Nali kuba, kuzwa zazi lani kufita ni fa, ha ni si ka fitela kwa kota yani hape. Ne ni sabile. Ne ni fitanga nzila isili haniya kwa masimu, kakuli Ne ni hupula kuli ne kuna ni muuna mwa kota yani mi Na nza bulela ku na, Linzwi lelituna le li tibile la bulela.

⁷³ Mi cwale mwendi kasamulaho wa kweli kuzwa fani, Ne ni sweli ku bapalissa tumacwe ni banyani baka aba bashimani, fande mwa patelo kwa pata. Mi ona fani fela maikuto asili a to ni kwahela. Mi se Ni yema ni kuinafafasi kwatuko a kota. Mi ne lu inzi fa likamba la Nuka ya Ohio. Mi Na talima kwani

ku talimana ni Jeffersonville, mi se Ni bona mutano onanuha ni kusila ona cwalo, fa nuka, butelele bwa nuka. Mi se Ni bona baana baba lishumi ka baba silezi (Ne ni ba balile) bene ba wela mwahali mwani ni ku latehisa bupilo bwa bona fa mutano wani. Se ni matela kwateni kapili ni ku bulelela boma, mi ba nahana kuli Ne niile fa buloko. Kono ne ba nze ba hupulanga litaba za teni, mi myaha ye twenti tu kuzwa fani Mutano wa ba Kansulu cwale (o musilanga buñata bwa mina ha mu silanga kwani) ne ni silile nuka ka nako yeswana, mi baana ba lishumi kaba ba silezi ba latehelwa ki bupilo bwa bona mwabuse bwa nuka.

⁷⁴ Ha li si ka palelwa kuba niti. Sina ha mu Si bona mwa muyaho wo, Kubile ona cwalo ka nako kaufela.

⁷⁵ Cwale, ne ba hupula kuli ne Ni ikalezwi fela. Ibo, Ni mutu ya ikalelwanga, yani ki niti. Mi, haiba mu lemuha, batu baba—baba tamahana ni za moyo ki batu baba ikalelwa kamita.

⁷⁶ Mutualime baloki ni bapolofita. Mi mutualime ni William Cowper yana ñozi pina ye zibahala yani yakuli, “Kuna ni siliba sa Mali, azwile mwa misinga ya Emmanuel.” Kana mukile mwaba . . . Mwa i ziba pina yateni. Ne ni yemi fa libita la hae ha ki kale hahulu. Muzwale Julius, Na lumela, Ha ni zibi, batili . . . eeni, yani ki niti, nali ni luna kwani kwa libita la hae. Mi—mi kwani, kasamulaho amano ñola pina yani, susumezo ya mu siya, alika ku fumana nuka—nuka ya ku ipulaela mwateni. Mwabona, Moya no so musiile. Mi batu inge baloki ba litoko ni libuka ni . . . kamba kutokwa . . . Ni talusa bapolofita.

⁷⁷ Mutualime ku Elia, fani ha na yemi fa lilundu ni kubiza mulilo kuzwa mwa lihalimu ni kubiza pula kuzwa kwa lihalimu. Kono cwale Moya ha no musiile, amata ku saba musali. Mi Mulimu a mu fumana ali kuputana mwa liñope, mazazi a mashumi amane kasamulaho.

⁷⁸ Mutualime ku Jonasi, ni susumezo yeñata fani Mulena ha na mu tozize kuli a kutaze kwani kwa Ninive, kufitela mane—mane muleneñi wateni no likana ni St. Louis ba baka mwa masaka. Mi cwale Moya ha no mu siile, ki sikamañi se ne si ezahalile ku yena? Lu mu fumana fa lilundu kasamulaho Moya u mana ku mu siya, inza lapela ku Mulimu kuli ange bupilo bwa hae. Mi, mwa bona, ki susumezo. Mi cwale lika ze ha li ezahala, li—li eza nto yeñwi ku mina.

⁷⁹ Mi Ni hupula ka kutaha cwalo. Ne ni li mutangana. (Ni ka akufa kuli ibe ka ku zamaelela nyana.) Ha ne Ni sa li mutangana Ne ni na ni mihipulo inge mitangana yemiñwi. Ne . . . ni kena sikolo, Ne ni ba fumani basisana baba nyinyani bani. Mwa ziba, Luli ne nina ni maswabi, mwa ziba. Mi se Ni—Ni ipumanela musizana yomuñwi wa mulikani. Mi inge bashimani babañwi ba sanana, ka lilimo ze lishumi ka ze ketalizoho za kupepwa, Na sepa. Mi—mi kacwalo, oh, neli yomunde. Mawi, nana ni meto

inge nkwilimba, mi nana ni meno sina licwe le li benya, mi mulala inge mulamu, mi kalibe—kalibe yo nali yo munde hakalo.

⁸⁰ Mi mushimani yomuñwi yomunyinyani, yena . . . ne luli balikani, kacwalo na shimbile mota ya bo ndata he ya mupangelo wa-T Ford ya kale, mi se luba ni sitwaelelo ni basizana ba luna. Mi ne lu ya kwa kupotapota ni bona, inge lu pahami. Ne luna ni mali amañata akona kuleka mafula a mwa mota alikana tuboki to tubeli. Ne lu tamelezi liwili la kwa mulaho ili ku libeya ko li inelanga. Ha ni zibi haiba mwa hupula zani kamba nee, mwa ziba, ku itamelela kwateni. Kono luna—luna ne lu ya lumelelana hande luli.

⁸¹ Mi kacwalo Ne nina ni muwayawaya wa mali mwa pokoto ya ka, mi se lu yema fa sibaka sesiñwi ni kuba ni . . . ne mu kona kuleka liñende la nama ka muwayawaya wani. Mi kacwalo, oh, Ne ni fumile, Ne ni lekile amane cwalo! Mwabona? Mi ha se lu cile mañende ni kunwa Coke, se Ni kala kukutisa mabotela. Mi ka ku komoka, hane Ni zwezi fande, (basali ne se ba kalile kuzwa kwa sishemo ka nako yani, kamba kuzwa kwa busali sakata) nkwilimba ya ka ye nyinyani ne isweli kuzuba kwai.

⁸² Kihande, Ni bile ni atulanga musali ya zuba kwai, mi ha Ni si ka cinca kale sani nihaiba hanyinyani kuzwa ka nako yani. Yeo ki niti. Kona nto ye mwatasa hahulu ku za kona kueza. Mi yani ki niti luli. Mi se Ni—Ni hupula kuli Ni . . . Cwale, kampani ya kwai ya kona ku ni zuma ka taba ye, kono, Na mi bulelela, sani fela ki sitataliso sa diabulosi. Ki sibulai se situna hahulu ni businyi bo inani naha ye. Ne ni ka tabela kuli mushimani wa ka abe cakolwa kufita kuba muzubi. Yani kona niti. Ne ni ka tabela kubona musala ka inza lobala fa mubu, inge a kozwi, kufita ku mu bona asweli kwai. Cwalo kona . . .

⁸³ Cwale, ona Moya wa Mulimu oli ku na, haiba nji Ki Moya wa Mulimu (inge ha ne mu ka buza), mina ha mu zuba kwai una ni kolo ye nyinyani ya kuba mwahali mwani, kakuli sani fela si ka . . . nako kaufela. Mu ka lemuha zeo kwa kataala, ka mo A li nyazezanga. Ki taba ye tata. Mube kwahule ni zona. Likalibe, haiba muna ni mulatu wa zeo, shangwe, ka Libizo la Kreste, uzwe ku zona! Li ka ku loba. Li ka ku bulaya. Li ka . . . Ki—ki kansa ye tala mwa simbayambaya sa mota.

⁸⁴ Madokota balika ku mi eleza. Mi cwale ni mo ba kona ku mi lekiseza lika zani! Ha ne mu kaya ko ku lekiswa milyani mu yo li, “Leka . . . Ni bata kuleka masenti a mashumi a ketalizoho a kansa.” Kiñi, ne ba ka mu longa mwa sitokisi. Kono ha u leka masenti a mashumi a ketalizoho a likana ni kwai, u leka lika zeswana. Madokota ba bulela cwalo. Oh, yona naha ye pulumikile ka masheleñi ye. Ki nto ye maswe hahulu. Ki sibulai. Zeo li se li nyakisizwe kale.

⁸⁵ Kihande, hane Ni boni musizana yomunyinyani yani yomunde inge asweli kueza ka butali, ni kwai ye mwa lizoho la

hae, sani ne si batile ku ni bulaya, kakuli ne Ni hupula kuli ne Ni mulatile hahulu. Mi se nahana kuli, "Kihande . . ."

⁸⁶ Cwale, Ni bizwa kuli "ya toile basali," mwa ziba cwalo, kakuli Na kamita ni banga ya lwanisa basali, kono ha ki kulwanisa mina Likezeli. Ni lwanisa fela mukwa o munca o ba eza ka ona basali. Yani ki niti. Basali babande ba lukela ku zamaelela hamoho.

⁸⁷ Kono Na hupula fani bo ndate inge ba sa ina fa halimu fale, Ne ni zwanga ka fani ni shimbile mezi ni lika zeñwi, kubona basizana ba myaha yene sa fiteleli sebentini, eitini ya kupepwa, ona kwani ni baana litaka zaka cwale, ba kozwi. Mi ne ba na ni ku ba talifisa nyana kuli ba kololokwe ka kubafa kofi ye nsu, kuli ba ye kwa mandu ba yo tatehela baana ba bona milalelo. Oh, zeñwi ze cwalo, se Nili, "Ni . . ." A neli manzwi aka ka nako yani, "Ha ba swaneli ku bulaiwa ki lilumo liliñwi la tobolo." Yani ki niti. Mi ne Ni toile basali. Yani ki niti. Mi Ni lukela fela ku tokomela muzamao kaufela cwale, kuli ni ipuluke ka ku sa nahana taba ye swana.

⁸⁸ Kacwalo, kono cwale, musali yomunde ki licwe le li benya mwa mushukwe wa muuna. U swaneli ku kutekwa. Yena . . . Boma ki basali, musala ka ki musali, mi ki babande. Mi Ni na ni likiti kiti za likezeli ba Bakreste bao Ni fa likute lelituna. Kono haiba—haiba bakona ku kuteka sa na bupezi sona Mulimu, mushemi wa musali sakata ni musala mulena wa niti, zeo li lukile. Musali ki nto iliñwi ya zende hahulu za na file Mulimu ku muuna, neli musala hae. Kwanda puluso, musali ki nto yende hakalo haiba ki musali yomunde ya nyezwi. Kono haiba ha ki ya cwalo, Solomoni na ize, "Musali yomunde ki licwe le libenya mwa mushukwe a muuna, kono haili—haili litanya kamba ya si yomunde yo cwale ki mezi mwa mali a muuna." Mi yani ki niti, kona nto ye maswe hahulu ku ze kona kuezahala. Konakuli musali yomunde . . . Haiba una ni musali yomunde, muzwale, ulukela ku mu kuteka ka butuna. Yeo ki niti, ulukela kueza ona cwalo. Musali wa luli! Mi, bana, haiba muna ni boma babande baba pila kuina fa lapa ni ku mi babalela, ku buluka liapalo za mina inge li kenile, ba mi kenya sikolo, ku mi luta ka za Jesu, mu lukela ku kuteka me ya munati yo ka zeli ku mina kaufela. Mu swaneli ku kuteka musali yoo, eeni, sha, kakuli ki me wa niti.

⁸⁹ Ba bulela ka za ku sa ituta kwa malundu a Kentucky. Mwa li bonanga kwanu litaba za bunja. Babañwi basali bahulu bani kwani ne ba tile kwanu mwa Hollywood ku to mi luta mwa ku utela bana ba mina. Mu ka tuhela mwana hae kuli atahe busihu bobuñwi ni milili ya hae ya li kulyangana, ni milomo . . . kutelela, (mu biza cwani zani?) lika za kuipenta zani ze ba beyanga kwa lifateho za bona, ni ndelesi ya hae yali ku shuñeha kwa neku leliñwi, mi na li kwande busihu kaufela, ali ku kolwa, muzwale, uka koyola mutai ulimuñwi wa kota ya mutondo mi kipeto hasana ku zwela kwande ni hanyinyani. Na mi bulela, na ka . . .

Mi haiba ne mu na ni zeñwi ze cwalo, ne mukaba ni Hollywood yende kwanu, ni naha yende. Yani ki niti. Ki niti. "Mulike fela kuba ba banca," yani—yani ki iliñwi ya makilikicani a diabulosi.

⁹⁰ Cwale, musizana yomunyinyani yo, hane Ni mu talimile, pilu yaka ya utwa butuku. Mi Na hupula, "Mubotana ya shebile yani."

Mi yena ali, "Oh, ubata kwai, Billy?"

Se nili, "Batili, ima." Se nili, "Ha ni zubangi."

⁹¹ Yena ali, "Cwale, u bulezi kuli ha ubinangi." Ne ba bata kuya kwa kubina kono Na se ni hana. Kacwalo se bali ne kuna ni kubina kwani, kone ba biza kuli Sycamore Gardens.

Mi se Nili, "Batili, Ha ni binangi."

⁹² Ki hali, "Cwale, ha u binangi, ha u zubangi, ha u nwangi. U itabisanga cwani ka kufeza bulutu?"

⁹³ Se nili, "Kihande, Ni tabela kushuta hape Ni ku zuma." Zani ne li si ka mu tabisa.

Kacwalo ki hali, "Inga kwai ki ye."

Mi se Nili, "Batili, ima, ni itumezi. Ha ni zubangi."

⁹⁴ Mi ne Ni yemi fa gilasi ya mota. Ne ba nani ma Ford akale ana sebeza hande, mwa hupula, mi ne Ni yemi fa gilasi ya mota yani, inge nili kwa sipula sa kwa mulaho, yena ni Na. Mi yena ali, "Utalusa kuli hauna ku zuba kwai?" Ali, "Kanti luna basizana luna ni bundume kufita ni wena."

Se nili, "Batili, ima, ha Ni sepi kuli Ni bata kueza cwalo."

⁹⁵ Yena ali, "Kiñi, wena wa mikwa ya sisali tuwe!" Oh, mawi! Ne ni bata kuba Bill yomutuna ya maswe, kacwalo ne Ni—Ni si ka tabela kuba ya buzwa sina musali. Mwabona, Ne ni bata kuba mulwani ya tiile, wani neli mulelo wa ka mwa bupilo. Kacwalo se Nili... "Sisali! Sisali!"

⁹⁶ Ne ni palezwi ku yemela zani, kacwalo se Nili, "Ni fe!" Lizoho laka se li namuluha, se Nili, "Ni ka mu bonisa haiba ni na ni mikwa ya sisali kamba kutokwa." Na amuha kwai yani ni kukala kucakula menkisi. Cwale, Ni ziba kuli mwa... Cwale, Ha ni na buikalabelo ka ze mu nahana, Ni na ni buikalabelo fela ka kubulela niti. Ha ne Ni kalile kutukisa kwai yani, ne ni talusa luli kuli ni zube inge mo Ni batela ku nanula Bibele ye, mwabona, Na to utwa sesili, "Whoooossssh!" Na lika hape, Ne ni palezwi ku ibeya mwa mulomo. Mi se Ni kala kulila, se Ni yumbela kwai yanifafasi. Se ba ni seha. Mi se Ni ya kwandu, na pumahanya mwa simu, na yo ina fafasi kwani, inge ni lila. Mi—mi neli bupilo bobu tata.

⁹⁷ Ni hupula zazi leliñwi bo Ndate ha ne ba ya kwa nuka ni bashimani. Munyana ka ni Na, ne luile ni mukolo lu zamaya lu suweta ni ku fuluhela mwa nuka, kubata bata mabotela mwa kubeya mwateni bucwala. Ne lu na ni masheleñi a muwayawayawa

ka zona, kuli lu anope mwa nuka. Mi bo Ndate ne bainzi ni na, mi ne ba na ni iliñwi ya . . . Ni lumela kuli ne kuna ni mabotela a bucwala alikani cwalo. Mi ne kuna ni kota ye ne wezifafasi, mi bo Ndate . . . Ni muuna yomuñwi yo nali ni bona, Bo Dornbush. Ne ni nani za bona . . . Ne ba nani mukolo o munde, mi ne Ni bata kufumana sishemo ni yena kakuli ne Ni bata kuitusisa mukolo wani. Ne una ni litusi kono wa ka no sina matusi ni hanyinyani. Ne luna ni fela mabala akale a ku fuluhisa. Mi kambe na ka ni tuhelela kuitusisa mukolo wani . . . Kacwalo, na sa felize kale kuciseleza ni kupangela lisipi za bo Ndate. Kacwalo ki ha . . . Se ba beya liutu la bona fa kota yani, mi bo Ndate se ba kenya lizoho mwa pokoto ya kwa mulaho ni ku comola mwateni botela ya bucwala, ba ba tambeka yona mi se ba nwa, ba i kutiseza hape ku bo Ndate mi se ba nwa, se baina fafasi fa ka cacani nyana kwa tuko a kota yene zwezi fande. Mi Bo Dornbush ba inopa, ni kubulela kuli, “Ki fo inga, Billy.”

Se nili, “Ni itumezi, Ha ni nwangi.”

⁹⁸ Se bali, “Mu Branham, ya sa nwi?” Mañi ni mañi na shwile ni makatulo a hae kwa mautu, cwalo. Mi se bali, “Mu Branham, ya sa nwi?”

Se nili, “Batili, sha.”

“Batili,” Bondate bali, “Ni hulile wa mikwa ya sisali.”

⁹⁹ Bo ndate ba ni bize kuli sisali! Se nili, “Amu nife botela yeo!” Mi se Ni kwalula ka kwahezo kani fa halimu, kubata kunwa kusina kukaña kaña, mi ha Ni to kala ku ifetula fela, “Whooooossssh!” Se ni ba tambeka botela ni kukala kumata kupumahanya mwa simu ka lubilo mo ne Ni konela kaufela, inge ni lila. Sesiñwi ne si ni hanisa kueza cwalo. Mwabona? Ha ni buleli kuli ne Ni li yomunde (Ne ni bata kueza ona cwalo), kono ki muhau wa Mulimu, muhau, muhau o komokisa kona o no ni bulukile kwa ku sa eza lika zani. Ne ni bata ku lieza, na kasibili, kono Na sa ni lumelezi kueza cwalo.

¹⁰⁰ Kasamulaho se Ni to ipumanela musizana hane Ni li wa myaha ye mashumi amabeli ka yemibeli ya kupepwa, neli yomunde hakalo. Neli musizana yana yanga kwa keleke, ya German Lutheran. Libizo la hae neli Brumbach, B-r-u-m-b-a-c-h, le lizwa kwa libizo la Brumbaugh. Mi neli musizana yomunde. Na sa zubi kamba kunwa, kamba—kamba nihaiba kubina kamba sika kaufela, neli musizana yomunde. Ne ni zamaile ni yena fa nako nyana, mi Ne ni . . . Kasamulaho, mwendi ka myaha ye mashumi amabeli ka ye mibeli ya kupepwa, Ne ni pangile masheleñi nyana kufitela ha Ni itekela mota ya Ford ya kale, mi Ne . . . ne lu yanga ka kuzamaya hamoho. Mi kacwalo, nako yani, ne kusina keleke ya Lutheran fa kaufi, ne ba tutile kuzwa kwa Howard Park kwani.

¹⁰¹ Mi kacwalo ne kuna . . . ni mukutazi, yana ni beile mazoho a kuba mukutazi mwa keleke ya Baptist, Muluti Roy Davis. Kezeli

Upshaw, yena ya na lumile Muzwale Upshaw kutaha ku na, kamba ku ambola ku yena ka na, Muluti Roy Davis. Mi kacwalo na sweli kukutaza, mi nana ni keleke ya First Baptist, kamba ya—ya . . . Hani lumeli kuli neli keleke ya First Baptist, mane, neli ya Mission- . . . yene bizwa kuli keleke ya Missionary Baptist mwa Jeffersonville. Mi na sweli kukutaza ka nako yani, mi ne lu yanga kwa keleke busihu, kacwalo . . . mi ne lu kutanga. Mi Nali kuba ni ikopanye mwa keleke, kono ne Ni tabela fela ku zamaya ni yena. Kakuli muhupulo wa luli neli wa “ku zamaya ni yena,” Ni sephahale fela.

¹⁰² Kacwalo ka ku zamaya ni yena, mi zazi leliñwi Na . . . Na zwa kwa lubasi lolunde. Mi se Ni kala kunahana, “Mwa ziba, mwa ziba, Ha ni lukeli kusinyeza musizana yo nako ya hae. Ha ku—ha ku si ka luka, kakuli ki musizana yomunde, mi na Ni shebile mi—mi Ni . . .” Bo ndate ne ba wezwi ki butuku mwa mubili, mi se Ni—Ni . . . Ne kusina mukwa wa kuli ni mukonele za bupilo musizana ya cwalo yani, ya na twaezi kuina mwa ndu yende ni masilafafasi.

¹⁰³ Na hupula lisila lapili le Ni kile na bona fateni, Ne ni sa zibi seo nelili sona. Ne ni zamaile fela kuhatela kwa matuko. Ne ni hupula kuli ne li nto yende hahulu kufitisisa ku ze Ni kile na bona mwa bupilo bwaka. “Ne ba ka beela sikamañi nto yecwalofafasi?” Neli lisila la pili lene Ni kile na bona fateni. Ne li—ne li iliñwi ya ze . . . Ni sepa ibizwa kuli “masila a kuhata fateni.” Mwendi ni bulela seo ka mafosisa. Zeñwi ze swana inge “mushhwati” kamba nto yeñwi ye kabisizwe hamoho, ni kuyalafafasi. Yebonahala butala ni bufubelu, ni palisa yetuna ye lukezwi mwahala yona, mwa ziba. Neli nto yende.

¹⁰⁴ Mi kacwalo Ni hupula kuli hane Ni—Ni cincize muhupulo wa ka kuli ne Ni ka mu kupa kuli ni mu nyale, kamba Ni ikele fela kusili ni kutuhela kuli muuna yomuñwi yomunde a inyalela yena, mutu yomuñwi ya ka ba yomunde ku yena, yakona ku mu bonela za bupilo ni kuba yomunde ku yena. Ne ni kaba yomunde ku yena, kono Ne—Ne—Ne ni panganga masenti a mashumi amabeli ka hola. Kacwalo Ne ni sike ku mu konela za bupilo bwa hae. Mi Na . . . Ni lubasi kaufela lone lunani lwa ku babalela, ni bo Ndate ba ku kula kula, mi Ne ni na ni ku ba babalela kaufela bona, kacwalo Ne ni na ni nako yetata luli.

¹⁰⁵ Kacwalo Na hupula kuli, “Kihande, taba fela ye ni lukela kueza ki ku mu bulela kuli Ni—Ni . . . yena . . . Na—Na ha ni na ku yo kuta, kakuli ne Ni hupula hahulu ka yena kuli ni ka sinya bupilo bwa hae hane ni ka mu tuhelela ku angabala ni na.” Mi cwale se Ni hupula kuli, “Haiba yomuñwi na ka mu fumana mi ainyalela yena, abe ni lapa lelinde. Mi mwendi ha ne Ni ka palelwa kuba ni yena, ne Ni ka—Ne ni ka ziba kuli na ka ba ya tabile.”

¹⁰⁶ Mi kacwalo Na nahana kuli, “Kono Na—Na fela—Na ha ni koni fela ku mu siya!” Mi Ne—Ne ni li ya shebile ha butuku. Mi zazi ni zazi ne Ni nahana ka zona. Kacwalo ne Ni nani maswabi hahulu ku mu kupa kuli ni mu nyale. Busihu ni busihu ne Ni sweli kucincanga munahano wa ka kuli, “Ni ka mu buza.” Mi, hane Ni, uh, ki sikamañi sani, lipulumuki, kamba nto yeñwi ye mu banga ni yona . . .? Mina mizwale kaufela kwande kafoo na sepa mukile mwaba ni zibo yeswana ka zeo. Ni maikuto asili a manca, sifateho sa ka ne si cisanga. Hani—Hani zibi. Ne ni palezwi ku mu buza.

¹⁰⁷ Kacwalo Ni sepa mwa komoka mo ne Ni nyalezi. Mwa ziba kana? Ne ni mu ñolezi liñolo ni ku mu buza. Mi kacwalo yena . . . Cwale, ne si kuli “Kezeli mulatiwa,” neli zeñwi ka buñata nyana (mwa ziba) kwa neku la lilato kufita sani. Ne li fela isiñi kuba—kuba tumelelano, ne li . . . Ne—Ne ni li ñozi, mo ne Ni zibela.

¹⁰⁸ Mi ne Ni saba bo mahe. Bo mahe neli . . . neli baba buhali cwalo. Mi, kono bo ndatahe neli baana baba lukile ba ma Dutch, muuna muhulu yomunde fela. Neli ba ongaongi ba sizwale, wa baana bene ba lutiwa, ku za njanji, ne ba panganga madollar aeza myanda iketalizoho ka kweli mwa linako zani. Mi na ne ni panganga ma senti a mashumi amabeli ka hola, kuli ni nyale mwana bona. Uh! Ne ni ziba zani nelisike ku beleka. Mi bomaha bona neli . . . Cwale, ki basali babande. Mi bona—bona neli babañwi ba mifuta yani ya fahalimu, mwa ziba, baba tokomela lika cwalo ni ku filikana kapili ka mukwa o maswe, mwa ziba, mi kacwalo ne ba sina tuso ka na ni hakulicwalo. Ne nili fela mushimani wa kale wa mishitu ya hesu, mi ne ba hupula kuli Hope na swanelia ku zamaya ni mushimani yomoñwi yo monde nyana wa mufumi, mi se Ni—Ni—Ni nahana kuli ne ba lukile. Mi kacwalo . . . Kono Ne—Ne ni si ka nahana zeo ka nako yani.

¹⁰⁹ Kacwalo Na hupula kuli, “Kihande, cwale, Ha ni zibi mwa ku ezeza. Hani—Hani koni kubuza bo ndata he, mi Ni—Ni ziba hande kuli hanina kubuza bo mahe. Mi kacwalo se Ni mu buza pili.” Kacwalo se Ni mu ñolela liñolo. Mi kakusasana wani mwa musipili wa kuya kwa musebezi, se Ni li yumbela mwa poso. Lona liñolo . . . Ne luya kwa keleke la Bulalu busihu, mi lani neli la Mubulo kakusasana. Ne ni likile musihali kaufela la Sunda ku mu bulelela kuli ne Ni bata ku nyala, mi ne Ni palezwi fela kubani kuitiisa.

¹¹⁰ Kona kuli se Ni li yumbela mwa poso. Mi ka musebezi wani zazi lani se Ni nahana kuli, “Kucwani haiba bo mahe kona bene ba ka swala liñolo lani?” Oh, mawi! Kona kuli se Ni ziba kuli ne Ni yongile hane baka—baka swala lizoho lani, ne ba sa ni kuteki hahulu. Kihande, Ne ni sweli ku fufulelwia fela.

¹¹¹ Mi busihu bwa la Bulalu bwani hane Ni tile, oh, mawi, se Ni hupula kuli, “Ni ka fita cwani kwani? Haiba ki bomaha baba

sweli liñolo lani ba ka ni beleka mwa niti, kacwalo Ni sepa kuli ki bona baba li sweli.” Ne ni liñolezi ku “Hope.” Lani neli lona libizo la hae, Hope. Mi kacwalo se Nili, “Ni ka ñolela fela fateni kuli ku Hope.” Mi kacwalo . . . Mi Ni sepa kuli mwendi ha ba si ka li swala.

¹¹² Kacwalo ne Ni ziba hande za ku yemela kwande ni kuliza pala kuli azwele fande. Oh, mawi! Mi mushimani kaufela ya sina bundume bwa kuya kwa ndu ku yo ngongota fa sikwalo ni ku kupa musizana, yo haana tuso ya kuba ni musizana yani ni hanyinyani. Yeo ki niti luli. Zani ki za bukuba luli. Zeo halina mayemo hande.

¹¹³ Mi kacwalo se Ni yemisa Ford ya ka ya kale, mwa ziba, mi ne Ni itapisize luli kubenyisa. Mi kacwalo Na ya ku yo ngongota fa sikwalo. Sishemo, bomahe ba zwela kwa sikwalo! Ne ni palezwi ku lula moyo, se Nili, “Ba—ba—ba lumele sha, Bo musala bo Brumbach?” Eehe.

¹¹⁴ Se bali, “Lumela ni wena, William.”

Na hupula kuli, “Uh-oh, ‘William’!”

Mi—mi se bali, “Utabela ku kena?”

¹¹⁵ Se Nili, “Ni itumezi.” Se ni kena mwahali. Se Nili, “Kana Hope uitukisize nji?”

¹¹⁶ Mi ona fani fela Hope ataha inge akitima mwa ndu, musizana fela wa myaha ye sikisitini. Mi abulela kuli, “Lumela, Billy!”

¹¹⁷ Mi se Nili, “Lumela, Hope.” Mi se Nili, “Kikale uitukisa kuya kwa keleke?”

Ki hali, “Fa muzuzu fela.”

¹¹⁸ Na hupula, “Oh, mawi! Na si ka li amuhela. Kanti na si ka li amuhela. Kihande, kihande, kihande. Hope kanti ni yena na si ka li amuhela, kanti ki kaba hande, kakuli kambe u ni bulelezi zona.” Kacwalo Na ikutwa kutaba luli.

¹¹⁹ Mi cwale hane Ni ilo fita kwa keleke, se Ni nahana kuli, “Kucwani haiba u li amuhezi?” Mwabona? Mane ne Ni palezwi kuutwa ni za na bulela Muluti Davis. Se ni mu talima, mi se Ni nahana kuli, “Haiba nji uli bulukile fela, kona kuli uka ni bulelela ha lu ka zwa mo, ka ku mu buza zani.” Mi ne Ni si ka utwa mane nihaiba sa na bulela Muzwale Davis. Mi—mi se ni mu talimela, mi Na hupula kuli, “Mawi, hani tabeli ku mu siya, kono . . . Mi Ni—Ni . . . maswabi kaniti aka ni tahela.”

¹²⁰ Kacwalo kasamulaho wa keleke lwa kala kuzamaya hamoho mwa mukwakwa, inge luya kwandu, mi—mi kacwalo se liuya kwa Ford ya kale. Mi kacwalo lwa zamaya mwa liseli la kweli yene monyeha hahulu, mwa ziba, ha Ne ni mutualima nel yomunde luli. Mushimani, Na mu talima, mi se Ni nahana kuli, “Mawi, mo Ni lakaleza kuba ni yena, kono ni bona kuli ha Ni koni.”

¹²¹ Mi kacwalo se Ni zamya kuya fa pili nyana, mwa ziba, mi kipeto Na mu talimela hape. Se Nili, “Kana—kana uikutwa cwani busihu bo?”

Abulela kuli, “Oh, Ni iketile hande.”

¹²² Selu yemisa Ford ya luna ya kale ni kukala ku zwela kwande, mwa ziba, kwa matuko, aya kwa neku leliñwi ni kuya kwandu. Mi ne Ni zamaya kuya kwa sikwalo hamoho ni yena. Na nahana kuli, “Mwa ziba, kubonahala kuli kanti ha si ka amuhela liñolo, kanti ni Na ni libale kwateri fela. Ni ka fumana sunda yeñwi ya muhau hape.” Kacwalo Na kala kuikutwa fela hande.

Yena ali, “Billy?”

Se nili, “Eehe.”

Yena ali, “Ne ni amuhezi liñolo la hao.” Oh, mawi!

Se nili, “No amuhezi?”

¹²³ Mi ali, “Uh-huh.” Kihande, sa zwelapili fela ku zamaya, na si ka bulela linzwi leliñwi.

¹²⁴ Na nahana kuli, “Musali, a kuni bulelele nto yeñwi. U ni sabise kamba u ni bulelele so nahana ka sona.” Mi se Nili, “Kana no—kana ni li balile?”

Abulela kuli, “Uh-huh.”

¹²⁵ Mawi, mwa ziba musali mwa kona ku mi beela mwa silikwalikwani. Oh, Ne—Ne ni sa talusi kuba cwalo, mwa bona. Mwabona? Kono, nihakuba cwalo, mwa ziba, Na—Na hanana, “Kiñi ha u sa buleli sika ka sona?” Mwabona, mi se Ni zwelapili kuya. Se nili, “Kikuli ne li balile kaufela lona?”

Mi ki hali . . . [Hakuna manzwi fa tepu—Mu.] “Uh-huh.”

¹²⁶ Kacwalo ne lu sutelela kwa munyako, mi se Ni nahana kuli, “Mushimani, usike wa ni fitisa mwa malibela, kakuli Ni ka palelwa ku ba siya kwa lubilo ha ba ka ni matisa, kacwalo u ni bulelele ona fa.” Mi kacwalo se Ni libelela fela.

¹²⁷ Mi ki hali, “Billy, Ni tabela kueza cwalo.” Ki hali, “Na ku lata.” Mulimu afuyole moyo wa hae cwale, u mwa Kanya. Ki hali, “Na ku lata.” Ali, “Ni sepa kuli lu swanela kubulelala mushemi wa luna . . . bashemi ba luna ka zona. Nji ha u boni cwalo?”

¹²⁸ Mi se Nili, “Mulatiwa, teezeza, ha lu kale taba ye ka kuikabela siemba sa fifite-fifte.” Se nili, “Ni ka bulelela bo ndata ho haiba wena u ka bulelela bomaho.” Ku kasheza kakulo yetata ku yena, ka kukala.

Ki hali, “Ku lukile, kambe no ka bulelela bo Ndata ho pili.”

Se nili, “Ku lukile, Ni ka ba bulelela busihu bwa la Sunda.”

¹²⁹ Mi kacwalo busihu bwa la Sunda bwa taha, Na mu isa kwa ndu kuzwa kwa keleke mi Na . . . Na sweli fela ku ni talimela. Mi Na talima, mi neli ka naini seti, neli nako yaka kuli ni zamaye. Kacwalo bo Charlie ne bainzi fa sipula sa bona, inge ba taipa

cwalo. Mi bo Musala bo Brumbach inge ba inzi mwa lilulu, ne ba sweli ku luka ka bwanda, mwa ziba, kamba kakwenda ka bwanda kamba tusipi totu beilwe hamoho, mwa ziba. Ha ni zibi mo mu li bizeza. Mi kacwalo ne ba sweli kueza zeñwi ze cwalo. Mi Hope azwelapili ku ni talimela, mi akala ni ku hohela mañonde, mwa ziba, ku ni supeza kone kuinzi bo ndata he. Mi se Ni . . . Oh, mawi! Na hupula, “Kucwani haiba ba kali, ‘Batili?’” Kacwalo se Ni kala kuya kwa sikwalo, se Nili, “Kihande, Na bona kuhande Ni ikele fela.”

¹³⁰ Mi se Ni ya kwa sikwalo, mi—mi akala kuya kwa sikwalo ni na. Na ka taha kwa sikwalo ku to ni bulelela kuli “ki busihu.” Kacwalo Na nanuha kuya kwa sikwalo, mi ki hali, “Kana hauna ku ba bulelela?”

¹³¹ Mi se Nili, “Huh!” Se nili, “Ni ziba kuli ni ka lika, kono Ni—Ni—Ni tokwile ku ziba ka mo Ni ka-ezeza zeo.”

¹³² Mi ki hali, “Ni ka kuta fela mi wena u yo ba biza.” Kacwalo akuta mwa mulaho ni ku ni siya nali kuyema fani.

Mi se Nili, “Charlie.”

Ba sikuluha mi bali, “Eehe, Bill?”

Se nili, “Kana Ni ambole ni mina fa muzuzu nyana?”

¹³³ Se bali, “Luli.” Ba sikuluha kwa fa sipula sa bona. Musala bo Brumbach ba ba talima, ni kutalima ku Hope, ni ku ni talima.

Mi se Nili, “Kikuli wa kona kuzwela kwande mwa malibela?”

Mi ki hali, “Eeni, Ni ka taha.” Kacwalo a zwela kwande mwa malibela.

Se nili, “Luli ki busihu bobunde, nji cwani?”

Mi ki ha bali, “Eee, ku cwalo.”

Se nili, “Luli ku futumalile.”

“Luli ku cwalo,” ba ni talimela.

¹³⁴ Se nili, “Ni bile ni beleka ka tata hahulu,” Se nili, “mwa ziba, mane nihaiba mazoho aka ana ni matutwa.”

Ki ha bali, “Wa kona kuba ni yena, Bill.” Oh, mawi! “Wa kona kuba ni yena.”

¹³⁵ Na hupula kuli, “Oh, seo ki sesinde.” Se nili, “Kaniti mu talusa ona cwalo, bo Charlie?” Se bali . . . Se nili, “Charlie, talima, Ni ziba kuli yo ki mwana mina, mi muna ni masheleñi.”

¹³⁶ Mi se ba ni swala kwa lizoho. Mi bali, “Bill, teezeza, masheleñi ha ki lika kaufela ze li mwa bupulo bwa mutu.” Se bali . . .

¹³⁷ Se nili, “Charlie, Ni—Ni panganga fela masenti a mashumi amabeli fa hola, kono Na mu lata mi ni yena wa ni lata. Mi Na mi sepisa, bo Charlie, kuli Ni ka beleka konji mane ona . . . matutwa

a akubuhe mwa mazoho a ka, kuli ni mu fumanele fa kupilela. Ni ka sepahala luli ku yena mo Ni lukela kubela.”

¹³⁸ Se bali, “Na lumela cwalo, Bill.” Se bali, “Teeleza, Bill, Ni bata ku ku bulelela.” Bali, “Wa ziba, tabo, ha si lwali masheleñi kuba ya tabile.” Bali, “Ube fela yomunde ku yena. Mi Ni ziba kuli ukaba cwalo.”

Se nili, “Ni itumezi, Charlie. Ni ka eza ona cwalo luli.”

¹³⁹ Cwale neli nako ya hae kuli a bulelele bo Mahe. Hani zibi mwa na konezi, kono se lu nyalanana.

¹⁴⁰ Kacwalo, hane lu nyalanana, ne lu sina sika, ne ku sina libyana za mwa ndu. Ni sepa ne luna ni ma dollar amabeli kamba amalalu. Kacwalo se lu lifela ndu mo ne luina, ne ilikana ma dollar amane ka kweli. Ne li ndu yenyinyani, kandu ka libaka zepeli. Mi yomuñi alufa mumbeta wa kuputa wa kale. Hani zibi kamba luna ni yomukana ya ziba mumbeta wa kuputa? Mi se ba lufa wona. Mi se Ni ya kwa katengo ka ba Sears ni ba Roebucks ni ku yonga tafule ya mautu amane, mi ne—ne ipentilwe, mwa ziba, mi lwaba ni yona ka nako yani. Mi kacwalo he se Ni ya ku Bo Weber, mutualimi wa misebezi ya manyalala, mi se lu leka sitofu sa kutatehela. Ne ni lifile masenti a mashumi asupile kwateren, ni dollar kamba pene yeñwi cwalo ka lisipi zeñwi za teni. Se luba ni tubyana nyana mwa ndu. Ni hupula ha luba ni lipula za kota ze pentilwe, hane Ni li pentile. Mi, oh, ne lu tabile, nihakuba cwalo. Se luba ni sesiñwi, kacwalo zani kaufela ne li swanela. Mi Mulimu, ka sishemo sa Hae ni bunde bwa Hae, neluli sinawenga se si tabile hahulu ku bene bali mwa lifasi.

¹⁴¹ Ne ni fumani cwana, kuli tabo ha itahi ka buñata bwa lika za lifasi zo luwile, kono ki ka mo ikutwela kulikana ku kolwa ku ze filwe ku wena.

¹⁴² Mi, kasamulaho nyana, Mulimu atuluka mi ato fuyola ndu ya luna yenyinyani, lwaba ni mushimani yomunyinyani. Libizo la hae neli Billy Paul, uteni mwa sebelezo busihu ona fa cwale. Mi kasamulaho nyana kuzwa fani, mwendi ka likweli ze ilebene, A lu fuyola hape ni musizana nyana ya bizwa Sharon Rose, yana zwile kwa linzwi la kuli “Palisa ya Sharoni.”

¹⁴³ Mi Ni hupula zazi leliñwi ne Ni ipulukezi masheleñi aka mi ne Ni kaba ni pumuluho nyana, ni kuya kwa sibaka, kwa Lisa leli bizwa kuli Paw Paw, ku yo shuta. Mi mwa musipili wa ka wa kukuta . . .

¹⁴⁴ Mi ka nako yani . . . Ni siya za kubaka kwaka. Ne ni cincizwe. Mi ne ni beilwe mazoho a bukutazi ki Muluti Roy Davis, mwa keleke ya Missionary Baptist, mi se ni ba mukutazi mi ni na ni tabernakele ko Ni kutaza cwale mwa Jeffersonville. Mi ne Ni lisa keleke nyana yani. Mi se Ni . . .

¹⁴⁵ Hakuna masheleñi, Ne ni lisize keleke yani ka myaha ye lishumi ka ye supa mi na tokwa kunga nihaiba pene iliñwi. Ne

ni sa lumeli mwa kubulela-... Ne kusina nihaiba mukeke wa koleko mwateni. Mi sa bulishumi sene Ni banga ni sona kwa musebezi, ni zeñwi cwalo, ne kuna ni ka pongisi nyana kwa mulaho wa muyaho, kuli, ni kasupo nyana fateni, “Ona mo mu ezelize kwa banyani ba Ka bao, mu ezelize Na zeo.” Mi ona cwalo kona mo ne ilifelwa keleke. Neluna ni sikoloti sa myaha ye lishumi sa ku i lifa, mi ya to lifiwa mwatasa lilimo zepeli fela. Mi ne Ni sika nga neo ya mufuta kaufela.

¹⁴⁶ Mi cwale se Ni ba, oh, ni ma dollar alikani one Ni bulukile kwa pumulo yaka ya musebezi ni kupotapota. Musali ni yena na beleka, hape, kwa Sintolo sesituna sa bo Fine se ne si panganga Lihembe. Musizana yalateha yomunde. Mi libita la hae litezi fela litwa kacenu nasepa, kono usali mwa pilu yaka. Mi Na hupula hana belekile hahulu ka tata ni ku ni tusa kuba ni masheleni amañata akuya kwa lisa le ku yo yamba.

¹⁴⁷ Mi hane Ni kuta kuzwa kwa lisa, Na kala ku bona, kukena mwa Mishawaka ni kwa South Bend, Indiana, mi se Ni kala kubona limota zene ñozwi kwa mulaho wa zona, kuli, “Jesus Feela.” Mi Na hupula, “Sani si utwahala bunca, ‘Jesus Feela.’” Mi se Ni kala kulemuha lisupo zani. Mi ne liñozwi kai ni kai ku kalela fa linjinga, ma Fords, ma Cadillac, ni zeñwi kaufela, “Jesus Feela.” Mi se Ni latelela zeñwi zene shetumuka cwalo, mi se li taha kwa keleke yetuna tuna cwana. Mi Na to fumana kuli neli Mapentekota.

¹⁴⁸ Ne ni se ni utwile kale za Pentekota, kono nebali sikhata sa “bapikuluhi ba bakenile bene ba alabana mwa mubu ni ku zwa lulupo kwa milomo,” ni lika kaufela ze ne ba ni bulelela ka zona. Kacwalo ne Ni sa tabeli kuba ni sa kueza ka zona.

¹⁴⁹ Kacwalo Na utwa kaufela fela inge ba eza ze cwalo mwahali mwani, mi se Ni nahana kuli, “Ni sepa Ni ka kena fela mwahali.” Kacwalo Na yemisa Ford yaka ya kale ni kukena mwahali, mi muopelelo kaufela ye mukile mwa utwa fateni mwa bupilo bwa mina! Mi Na to fumana kuli ne kuna ni likeleke zepeli zetuna, iliñwi ya zona ne ibizwa kuli P.A. ya J.C., ni ba P.A. ya W., buñata bwa mina sicaba mwakona kuhupula likop-... za kale zani Ni sepa li swalisan, mo ba li bizeza cwale, mi se libizwa keleke ya United Pentecostal. Kihande, Ne ni teelelize kwa baluti ba bona babañwi. Mi ne ba yemi fani, oh, ne ba luta za Jesu ni za butuna bwa Hae, ni ka mo lika kaufela ne libezi zetuna, mi ni ka za “kolobezo ya Moya o Kenile.” Na hupula kuli, “Ki sikamañi se ba ambola fateni?”

¹⁵⁰ Mi, kasamulaho nyana, yomuñwi atula ni ku kala kubulela ka malimi asili. Kihande, Ne ni si ka utwa fateni ze cwalo mwa bupilo bwa ka. Mi se kutaha musali yomuñwi cwalo inza itiisa mwa na konela kaufela. Mi kaufela bona ba yakuka ni kukala kumata. Mi se Ni nahana nali, “Kihande, muzwale, ba luli habana likute kamba ngana ya kuina mwa keleke!” Kuhuwa

ni ku kanguka ni kuzwelapili ona cwalo, Na hupula kuli, “Ki sikuwata se si cwani se!” Kono, mwa ziba, ki taba yeñwi ka zona, hane ni Ni liyeha kuina mwani, Na kala ku li tabela. Ne kuna ni sene ni bonahala bunde luli. Mi se Ni kala ku ba buha. Mi se izwelapili. Na hupula, “Ni ka ina ni bona fela fa nako nyana, kakuli Ni ka . . . Ni inezi bukaufi ni sikwalo. Haiba kuba ni se si ka kala fela ku fosahala, Ni ka lumpuka mwa munyako. Na ziba ko ni bulukile mota ya ka, ki neku la mwa kona kwani.”

¹⁵¹ Mi se Ni kala kuutwa babañwi ba bakutazi bani, neli bana ba sikolo ni baituti. Kiñi, Na hupula, “Sani ki sesinde.”

Cwale se iba nako ya mulalelo, mi ali, “Mañi ni mañi ataha kwa mulalelo.”

¹⁵² Kono Na nahana kuli, “Libeleta fa muzuzu. Ni na ni dollar ni masenti a sebente faifi akuyela kwa ndu, mi se Ni . . .” Kona zene Ni nani za mali a mafula a mwa mota. Ne ni lwezi fela ani kuli a ni fitise kwa hae. Mi ne Ni na ni Ford yaka ya kale, neli Ford yende ya kale. Mi ne isika sinyeha kale, ne iswana fela inge ye inzi fande fa, ne ifelile fela. Mi nei . . . Ni lumela kuli Ford yani ne ika zamaya limaili ze mashumi amalalu fa hola, kono kakuli zani neli ze fifitini *kafa* ni fifitini neku *le*. Mwa bona, ku abeya hamoho, muna ni a mashumi amalalu. Mi kacwalo ki . . . Na hupula kuli, “Kihande, busihu bwani Ni sepa kuli Ni ka ya ni bona kasamulaho wa . . .” Ne ni inzi kulibeleta sebelezo ya busihu.

¹⁵³ Mi, oh, ki hali, “Bakutazi kaufela, hakuna taba kamba ki kopano mañi, mutahe kwa pata.” Kihande, ne kuna ni babaeza myanda yemibeli ba luna kwa katala kwani, se Ni ya teni. Mi kacwalo se bali, “Cwale, haluna nako kuli kaufela mina mu kutaze.” Ki hali, “Mu tahe fela mi mu ipulele fela bao muli bona ni ko mu zwelela.”

¹⁵⁴ Kihande, se itoba nako yaka, se Nili, “William Branham, Baptist. Jeffersonville, Indiana.” Se ni ikela.

¹⁵⁵ Ne ni utwa babañwi ba bona haba ipiza kuli, “Pentekota, Pentekota, P.A. ya W., P.A.J.C., P.A.W., P . . .”

¹⁵⁶ Na se ni ikela. Na hupula, “Kihande, Ni sepa kuli ki Na pato yemaswe.” Kacwalo Na ina fafasi, ku libeleta.

¹⁵⁷ Mi, zazi lani, neba nani bakutazi babande, ba sanana kwani, mi ne ba kutilize ka mata hakalo. Mi cwale se bali, “Ya ka lu fa liñusa la busihu bwa kacenu ki . . .” Na sepa ne ba mu bizize kuli, “Euda.” Ni bakutazi ba bona, mwa sibaka sa kuli “Revurendi,” neli kuli “Euda.” Mi se batisa muuna muhulu yomunsu kwani, mi na apezi yeñwi ya likoti za bakutazi ya kale yani. Ha ni sepi kuli mukile mwa bona yeñwi ya zona fateni. Ya muhata o mutelele wa liiba kwa mulaho, mwa ziba, ni kola ye fubelu cwalo ya bulizi bo bu futumala, mi nana ni fela tulili nyana mwa matuko a toho ya hae. Mucembele wa batu ya shebile, ataha sina *cwana*, mwa ziba. Mi ki ha yema fani ku ku sikuluha. Mi kaufela ko bakutazi ne ba

sweli ku kutaza ka za Jesu ni butuna . . . mwa Na bezi yomutuna, ni zeñwi cwalo, muuna muhulu yani kwateri aikungela palo ya hae ku Jobo. “Nooli kai ha ne Ni toma mitomo ya lifasi, kamba fani linaleli za kakusasana hane li opela hamoho ni bana ba Mulimu hane ba huweleza ka tabo?”

¹⁵⁸ Mi muuna muhulu yena, Na hupula kuli, “Kiñi ha ba si ka beya micaha bani kuli ba kutaze kwani?” Butuna . . . sibaka ne si tezi ni ku titihana. Mi Na hupula, “Kiñi ha ba si ka eza cwalo?”

¹⁵⁹ Kacwalo muuna muhulu yo, kufita kuli akutaze ze ne sweli ku ezahala fa lifasi, yena akala ku kutaza sene si ezahala mwa Lihalimu nako kaufela. Kihande, na Mu nanuzi kwa makalelo—kwa makalelo a nako, ni ku Mu tisa mwa Kutaha kwa Bubeli kwani kwa nambwamatalati yene liteni. Kiñi, Ne ni si ka utwa fateni kutazo yecwalo mwa bupilo bwaka! Ka yona nako yani Moya wa mu nata, atulela mwahalimu kufita *fa* ni kunata masito a hae hamoho, a kasheza maheta a hae kwa mulaho mi azamaya ona cwalo inge a mbambala kwa pata kwani, ali, “Hamuna sibaka sesituna ko ni kona ku kutaleza.” Kono na na ni sibaka se situna hahulu kufita se Ni nani kwani.

¹⁶⁰ Na hupula, “Haiba sani Si eza muuna muhulu yani kueza cwalo, Si ka eza cwani ha ne Si ka fita ku na?” Na—Na hupula nali, “Mwendi Ni tokwa zeñwi ze Cwalo.” Kiñi, azwela kwande kwani, Ne ni mu utwezi makeke muuna muhulu yani. Kono, hana zwile kwani, Ne ni ikutwela butuku ili na. Mi Na mu talima inza zwa kwani.

¹⁶¹ Ne ni zwezi kwande busihu bwani, mi Na hupula kuli, “Cwale, kakusasana lelitatama ha Ni na kutuhela kuli nihaiba yomukana azibe ko ni zwelela, ni yo Ni li yena.” Kacwalo se Ni ya, mi busihu bwani Na haina bulukwe bwa ka. Ne ni shimbile . . . na ya mwa simu ya mbonyi ku yo lobala, mi se Ni yo itekela mabanzi a omelezi cwalo. Mina . . . Ne ni lekile sishañata luli ka muyawawayaya ulimuñwi wa mali. Nekuna ni pompi kwani, Ne ni zo ka mezi. Kacwalo se Ni ziba kuli na ka ni inela fa nako nyana, kacwalo Na ikela mezi nyana ni ku nwa, se ni ya ku yo ca mabanzi a ka. Na yo kuta ku to ka mezi amañwi hape. Se ni ya mwa simu ya mbonyi, na beya lipula za ka zepeli ni ku beya bulukwe bwaka bwa seersucker fateni, se ni bu hainela mwa sipula.

¹⁶² Mi, busihu bwani, Ne ni lapezi busihu kaufela. Se nili, “Mulena, ki sikamañi se Ni keni ku sona se? Na li kuba ni bone batu baba cwana mwa bupilo bwa ka.” Mi se Nili, “Ni tuse kulil ni zibe taluso ya sika se.”

¹⁶³ Mi kakusasana lelitatama Na ya teni kwani. Ba lu mema kwa mukushuko. Kakuli, Ne ni si ka yo ca ni bona, kakuli Ne ni sina sa kubeya mwa koleko. Mi se Ni kuta fela. Mi kakusasana habusa ha ne niile kwani, kiñi (Se ni icela mabanzi aka), ni ku yoina fafasi. Mi se ba swala maikulofoni. Mi a Ni sika bona kale fateni

maikulofoni, mi Ne ni saba sika sani. Kacwalo ba... Mi ne ina ni kahala kene ka nyendaela fani, mi ne ka lepelela. Yeñwi ya maiki ne inyendaela, cwalo. Mi ki hali, "Busihu bwa maabani, fa katala, nekuna ni mukutazi yomunyinyani kwanu, wa Baptist."

Na hupula, "Uh-oh, Ni libeletele mabote cwale."

¹⁶⁴ Mi sali, "Nali mukutazi yomunyinyani hahulu kwa katala. Libilo la hae neli Branham. Kana kuna ni yaziba ko afumaneha? Mu mubulelele atahé kwanu, lu bata kuli a lu tiseze liñusa la kakusasana."

¹⁶⁵ Oh, mawi! Ne ni tinile kausu, mi malukwe a seersucker, mwa ziba. Mi luna ba Baptist ne lu lumela kuli uswanelu ku tina suti, kuli atahé fa katala, mwa ziba. Kacwalo... Mi Na—Na se ni ina fela nali ku kuza. Mi ka nako yateni... Neba nani butata kwa Mutulo ka linako zani kakuli (mukopano wa bona wa linaha za fakaufi ni kwahule) batu ba bansu ne ba sa tahi ku wona hane uka ezahalela kwa Mboela. Neba nani ba bansu kwani, mi Na ne nili wa kwa Mboela, ne nina ni kutiya mulala mwa kola ya ka, mwa bona, na hupula kuli Ne nili hande kufita mutu ufi kaufela. Mi kwabe kwa to ba kuli kakusasana wani, bukaufi ni na nekuinzi mu—mu muna yomunsu cwana. Kacwalo Na ina ni ku mu talima. Na hupula kuli, "Kihande, yoo ki muzwale."

¹⁶⁶ Mi ki hali, "Kana kuna ni ya ziba ko kuinzi William Branham?" Na to unda mwa sipula sina *cwana*. Mi yena ali, azibahaza ka nako ya bubeli, kuli, "Ku mina babali fande" (ahoha maiki nyana ye) "kuna ni ya ziba ko kuinezi William Branham? Mu mu bulelele kuli lwa mu tokwa kwanu kwa katala ato lu fa liñusa la kakusasana. Ki mukutazi wa Baptist yazwa kwa mboela wa Indiana."

¹⁶⁷ Se ni ina fela ka kukuza ni ku inamelafafasi, mwa ziba. Nekusina ya na ni ziba, niteni. Mushimani yomunsu yani ani talimela, ali, "Kikuil wa ziba kwa inzi nji?"

¹⁶⁸ Na hupula. Ni—Ni lukela kupuma kamba kueza nto yeñwi. Kacwalo se Nili, "Inamelafafasi cwana."

Mi ali, "Eeni, sha?"

Se nili, "Ni bata ku kubulelela sika." Se nili, "Na—Na ki na yena."

Yena ali, "Kihande, zamaya kwa pata he."

¹⁶⁹ Mi se Nili, "Batili, Hani koni. Wabona," Hani koni, "Ni apezi malukwe a seersucker a ni kausu fela." Se nili, "Hani koni kuya kwa pata kwani."

¹⁷⁰ Yena ali, "Batu ba habana taba ka mo utinezi. Zamaya teni kwani."

Se nili, "Batili, batili." Se nili, "Kuza fela, usike wa bulela sika cwale."

¹⁷¹ Mi se ba kutela kwa luwaile fa muzuzu hape, bali, “Kana kuna ni ya ziba ko kuinezi William Branham?”

¹⁷² Yena ali, “Ko yo fa! Ki yo fa! Ki yo fa!” Oh, mawi! Ona fani se Ni yema ni kausu yani cwalo, mwa ziba. Mi fa se Ni . . .

¹⁷³ Ki hali, “Amu tahe kwanu, Bo Branham, lu bata kuli mu to lu fa liñusa.” Oh, mawi, fapila bakutazi bani kaufela, uhm, ona batu bani kaufela! Mi se Ni ya inge ni telela cwalo, mwa ziba. Sifateho sa ka sa li kufubela, ni mazebe aka inge a cisize. Mi se Ni telela, mwa malukwe a seersucker ni kausu, mukutazi, mukutazi wa Baptist wa ya kwa maikulofoni, ali kuba abone iliñwi fateni, mwa bona.

¹⁷⁴ Mi se Ni yema kwani, Na li, “Kihande, Na—Na—Na hani zibi ka zona.” Ne ni sweli kufosaka, ne ni ikalezwi maswe, mwa ziba. Mi—mi se Ni apula mwa Luka 16, mi Na hupula kuli, “Kihande, cwale . . .” Mi Na—Na nga tuto ya kuli, “Mi a inula meto a hae mwa lihela, a lila.” Mi Na nga . . . Kacwalo Na—Na kala ku kutaza, mwa ziba, mi ha Ni to kala ku kutaza na ikutwa hande. Mi se Nili, “Muuna wa mufumi nali mwa lihele, mi a lila.” Ona manzwi amalalu alikani ao, sina ha Ni banga ni lisebelezo zeñata hahulu ze cwalo, “Kana Walumela Cwalo,” ni “Bulela Kwa Licwe,” mu ni utwile ha ni kutazanga cwalo. Mi ne Ni nani, “Mi cwale ki ha lila.” Mi se Nili, “Hakuna bana kwani, kaniti isiñi mwa lihele. Mi a lila.” Se nili, “Hakuna mapalisa kwani. Mi a lila. Hakuna Mulimu kwani. Mi a lila. Hakuna Kreste kwani. Mi a lila.” Mi a lila. Sesiñwi sa ni swala. Mawi! Oh, mawi! Kasamulaho, Hani zibi sene si ezahalile. Hane Ni to itebuha, Ne ni yemi fande. Batu bani bakala kuhuwa ku bokolole ni kulila, mi Na, ne lubile ni nako ye ipitezi.

¹⁷⁵ Ha Ni zwela fande nekuna ni mutangana yana tile kuna ni kuwani yetuna ya Texas kwa toho, makatulo amatuna, ataha kuna, ali, “Kina Euda Wakuli-ni-kuli.” Mukutazi, ni makatulo asa zibahali hande, ni litino ze sa zibahali hande.

Na hupula kuli, “Kihande, bulukwe bwaka bwa seersucker kanti ha bu sabisa hahulu.”

¹⁷⁶ Ali, “Ni bata kuli u yo taha kwa Texas u to ni ungekela mukopano wa ancafazo.”

¹⁷⁷ “Uh-huh, ni siyele zeo ona fo, muñaka.” Se Ni li siya fela ona cwalo.

¹⁷⁸ Mi se kutaha mucaha ni yeñwi yenyinyani ya zani, yana tinile malukwe a kulahisa mbola ya gofu, kone ba lahelanga gofu, mwa ziba, natinile bulukwe bwa lisila la hembe ya sisali. Ki hali, “Kina Euda Wakuli-ni-kuli yazwa kwa Miami. Ni tabelia kuli . . .”

¹⁷⁹ “Mawi, mwendi kutina hakuna taba hahulu.” Na mu talimela, mi Na hupula kuli, “Ku lukile.”

¹⁸⁰ Kacwalo Na ikungela lika ze, mi se Ni ya kwandu. Musala ka ani fumana, mi ali, “Kiñi ha u utwala kuba ya tabile hahulu, Billy?”

¹⁸¹ Se nili, “Oh, Ni katani zende za luli peu. Mawi, ki zende ku zo kile wa bona. Batu bani ha ba swabeli bulapeli bwa bona.” Mi, oh, Na mu bulelela ka zona kaufela. Mi se Nili, “Mi talima kwanu, mulatiwa, muhala kaufela wa ku memiwa. Ona batu bani!”

Ki hali, “Ha ki bapikuluhi ba bakenile, nji ba cwalo?”

¹⁸² Se nili, “Ha ni zibi kuli ki mufuta wa bapikuluhi baba cwani, kono bana ni se Ni tokwa.” Mwabona? Se nili, “Yani—yani kona nto iliñwi ye Ni ziba hande.” Se nili, “Ne ni boni muuna muhulu, wa myaha ye nainte ya kupepwa, afetuha yomunca hape.” Se nili, “Nali kuba ni utwe kutazo ye cwalo mwa bupilo bwa ka. Kiñi, Nali kuba ni bone wa Baptist a kutaza cwalo.” Se nili, “Ba kutaza kufitela ba felelwa ki moyo, mane ni ku puta mañwele a bona ku kubamafafasi, kipeto ba kuta, ba hoha moyo nyana. Mwakona ku ba utwa mu sa li kwahule libima zepeli, inge ba kutaza.” Mi se Nili, “Ne—Ne ni si ka utwa kale ze cwalo mwa bupilo bwaka.” Mi se Nili, “Ba bulela mwa lulimi lusili, mi kipeto wa toloka se ba bulela. Nali kuba ni utwe ze cwalo mwa bupilo bwa ka!” Se nili, “Kikuli ukaya ni na nji?”

¹⁸³ Ki hali, “Mulatuiwa, hane Ni nyezwi ku wena, Ni ka kumalela ku wena kufitela lifu li lu kauhanya.” Ki hali, “Ni ka ya.” Ki hali, “Cwale, lu ka bulelela balikani.”

¹⁸⁴ Mi se Nili, “Kihande, u bulelele bomaho mi na Ni ka bulelela boma.” Kacwalo se lu . . . Na yo bulelela boma.

¹⁸⁵ Boma bali, “Kihande, luli, Billy. Kaufela seo Mulena aku bizeлизe kueza, u si eze.”

¹⁸⁶ Mi kacwalo musala Bo Brumbach ani kupa kuli ni tahe. Se ni ya. Ki hali, “Ki sikamañi so bulela?”

¹⁸⁷ Mi se Nili, “Oh, Bo musala bo Brumbach,” Se nili, “kaufela mina hamu si ka bona kale fateni sicaba se si cwalo.”

Ki hali, “Amu kuze! Amu kuze!”

Se nili, “Eeni, ima.” Se nili, “Mu ni swalele.”

 Mi se bali, “Kana wa ziba kuli sani ki sikwata sa ba pikuluhi ba bakenile?”

¹⁸⁸ Se nili, “Batili, ima, Ne ni sa zibi.” Se nili, “Bona—bona kaniti ki batu babande.”

¹⁸⁹ Se bali, “Ona muhupulo wa teni luli! Kana unahana kuli wa kona ku sundulula mwana ke mwahala lika zani!” Bali, “Bukuba! Zani ha ki zeñwi kono ki masila ao likeleke li sululezwi kwande.” Se bali, “Ki niti! Hauna kunga mwana ke ku ze cwalo.”

¹⁹⁰ Mi se Nili, “Kono, mwa ziba, musala Bo Brumbach, mwahala pilu ya ka Ni ikutwa kuli Mulena ubata kuli ni ye hamoho ni batu bani.”

¹⁹¹ Se bali, “U kutele kwa keleke ya henii kufitela bakona ku kubatela ndu yo ka ina, mi ueze inge muuna yana ni ngana.” Bali, “Ha una kunga mwana ke ko uya kwani.”

Se nili, “Eeni, ima.” Se ni sikuluha ni kuikela.

¹⁹² Mi Hope akala ku lila. A zwela fande, mi ali, “Billy, hakuna taba ka ze ba bulela Boma, Ni ka ina ni wena.” Ifuyolwe pilu ya hae!

Mi se Nili, “Oh, seo ki sesinde, mulatiwa.”

¹⁹³ Mi se Ni tuhela fela ona cwalo. Ne ba sa lati ku tuhelela mwana bona ku ya ni batu baba cwalo kakuli “Ne si nto isili kwanda kuba masila.” Mi kacwalo se Ni itulela fela. Neli mafosisa amatuna hahulu o Ni kile na eza fateni mwa bupilo bwaka, iliñwi ya mafosisa.

¹⁹⁴ Kasamulaho nyana, lilimo nyana kasamulaho, bana se bataha. Mi zazi leliñwi ne lu inzi... Se ku taha muunda, ka 1937. Se kutaha muunda. Mi ba luna... Ne ni sweli ku tundana ka nako yani mi ne Ni sweli kulika katata kuzusa sicaba mwa muunda, mandu inge asweli kuwa. Mi musala ka luli akula, mi na kulile hahulu, ha butuku bakeñisa katabi. Mi se ba mu zusa... Sipatela sa kamita ne si tezi hahulu ne lu palezwi ku mu beya kwani, kacwalo lwa muisa ku sa mwa—mwa muuso kone ba nani sibaka kwande kwani. Mi kacwalo ba ni biza kuya teni. Mi Ne ni pila bukaufi ni nuka kamita, mi mane nenili muuna wa mukolo, kacwalo Ne ni lika ku zusa batu, ku ba cimbula kuzwa mwa muunda. Mi cwale Ne ni... alimuñwi...

¹⁹⁵ Ne ba ni bizize, kuli, “Kuna ni ndu mwa mukwakwa obizwa Chestnut Street, ilukile kuli iine mutu. Kuna ni me ni bana babañata mwateni,” bali, “haiba unahana kuli mukolo wa hao, inginii ya hao yakona ku kufitisa ku bona.”

Se nili, “Kihande, Ni ka eza ze Ni kona.”

¹⁹⁶ Mi Na, ya ni tundana ni mandinda ani. Limota ne se li wile kwani, mi, oh, mawi, neli... neli fela ku fiyela tolopo kaufela. Mi Ne ni tundanisa ka mo ne Ni konela kaufela, mi ka kufeleleza ni mwahala tunzila nyana ni mwa libaka. Mi se Ni yo fita fo ne kuna ni limota lani, mezi inge asweli kukena kupunya mwateni. Mi se Ni utwa yomuñwi ha huwa, mi se Ni bona me ya yemi faale fa likamba. Mi nekuna ni litibiso za ku silelezwa kwa muunda zani. Kihande, Ne ni pahami *cwalo* mo ne Ni konela kaufela, ni ku yo fita fa nuka ni kukuta kwa neku lani. Se ni yemisa mukolo wa ka ka nako ni ku to u tamelela fa musumo, fa kota, neli musumo wa kwa munyako kamba wa fa likamba. Mi se Ni matela mwahali ni ku yo swala me yani mwahala mwani, ni bana bababeli kamba babalalu. Mi se Ni tamulula mukolo wa ka ni ku

yo fita ku yena . . . kwa mulaho. Na taha kwa njetumuko cwalo, ni ku mu cimbula ku muisa fa likamba, mi mwendi ka licika la maili mwahala tolopo, kufitela Ni yo mu fitisa fa likamba. Mi cwale hane Ni ilo mu fitisa kwani, na sa welezi. Mi akala ku . . . na sweli kuhuwa, “Mbututu wa ka! Mbututu wa ka!”

¹⁹⁷ Kihande, Ne ni hupula kuli na talusa kuli usiile mbututu wa hae mwa ndu. Oh, mawi! Na kutela kwateni hape hane basweli ku mu tusa ni ku mu tokomela. Mi, Na to fumana kuli, neli kuli . . . kamba na bata kuziba ko ne kuinzi mbututu wa hae. Nekuna ni mwana yomunyinyani mwendi wa lilimo ze taalu cwalo za kupepwa, mi Na hupula kuli na talusa mbututu yana anya kamba nto yeñwi.

¹⁹⁸ Mi kacwalo se Ni kuta ni ku yo fita teni. Mi hane Ni ingile mukolo wani ni kukena mwahali mane na palelwa kufumana mbututu ni yomukana, mi likamba la ketuha mane ndu ya tiba. Mi se Ni mata kapili luli ni ku yo swala kwateni si—si siemba sene si cimbauka sa mukolo wa ka, na kena mwa mukolo, ni kuhoha sani ku si tamulula.

¹⁹⁹ Mi se ni isa mwa buliba bwa nuka yetuna cwale. Mi neli ka ilebene seti ya busihu, mi ne ku se kubatile ni ku wa kwa litwa. Mi se Ni swala muhala wa ku lizisa mukolo waka ni ku kala kuhoha mukolo, mi wa pala kulila, mi Na lika kono wa pala ku tuka, mi se Ni lika hape. Kuya kwahule mwahala buliba bwani, sibuba nesili kwatasi aka. Mi ne Ni lika ka tata luli, mi Na hupula kuli, “Oh, mawi, aa—aa kona mafelelezo aka! Aa ki ona!” Mi se Ni lika ka tata luli. Mi se Nili, “Mulena, shangwe usike wa ni tuhelela kushwa mwa lifu le licwana,” mi kipeto Na hoha kuzwa fo Na hoha hape.

²⁰⁰ Mi sa kuta ku na, “Kucwani he kwa sikwata sa masila sani ko no hana kuya?” Mwabona? Uh-huh.

²⁰¹ Se ni beya lizoho laka mwa mukolo, mi se Nili, “Mulimu, uni utwele butuku. Usike wa tuhela kuli ni siye musala ka ni mbututu cwalo, ni bani baba kula kwani! Shangwel!” Mi Na zwelapili ku hoha ona cwalo, kono no pala kulila. Mi Ne ni utwa lilata la bulila kwatasi kwani, kakuli Neli . . . Ka mizuzu fela yelikani, mi, oh, mawi, sani ne sikaba sona. Mi se Nili, “Mulena, kambe No ka ni swalwela, Na Ku sepisa kuli Ni ka eza sika kaufela.” Na kubama mwa mukolo mwani, mi puka inge ini nata mwa pata. Se nili, “Ni ka eza sika kaufela So bata kuli ni eze.” Mi Na hoha hape, mi se ni kala. Mi se Ni fetula mafula kaufela ku ona mo ne Ni konela, mi mafelelezo na yo fita fa likamba.

²⁰² Mi se Ni kuta ku yo fumana nzila yaka, ka nzila ka kufita mwateni. Mi Na hupula ka za . . . Nekuna ni babañwi ba bona, “Kuli, muuso no so kashelizwe kafoo.” Musala ka ni mbututu wa ka kwani, limbututu zepeli.

²⁰³ Mi se Ni ya katata kwa muuso ka mo ne Ni konezi kaufela, mi mezi na yemi mwendi ka butungu bo bulikani ni liñokolwa

ze lishumi ka ze ketalizoho. Mi ne kuna ni kapitao kwani, mi se Nili, “Kapitao, ki sikamañi se si ezahalile kwa sipatela?”

Ali, “Cwale, usike wa bilaela. Una ni yomuñwi mwani nji?”

Se nili, “Eeni, ki—ki musala ka ya kula ni limbututu.”

²⁰⁴ Ki hali, “Kaufela bona ba cimbuzwi.” Ali, “Ba inzi mwa mota ye ba mitiseza kwa Charlestown.”

²⁰⁵ Na mata, na kena mwa mukolo . . . kamba na kena mwa mota yaka, ni mukolo wa ka na ubeya kwa mulaho kwani, ni kumata cwalo kwa . . . Mi cwale mikokolombwa ne i yepehile mwendi neilikana limaili zepeli fahali. Mi busihu kaufela Na lika ku . . . Babañwi ba ku bona bali, “Mota, mota ya kumatisa batu kwa tuso, ne i tibanicize tunzila twani kaufela mwahala mabala.”

²⁰⁶ Kihande, na to ipumana ni kakatezi fa sooli nyana, na ina fani mazazi a malalu. Ne ni na ni nako yeteletele ya kunahana haiba Zani neli masila kamba nee. Neli kunata fela, “Musala ka ukai?”

²⁰⁷ Mafelelezo ha ne Ni mu fumanzi, mwa mazazi nyana kasamulaho Ni mano silela mwa buse, nali mwa nzila ya kuya kwa Columbus, Indiana, mwa Muyaho wa Baptist kone na ba pangile inge—inge sipatela cwalo, libaka za kuina bakuli fa tumbeta twa muuso. Mi se Ni matela ku yena mo ne Ni konela kaufela, kulika kufumana kwa na inzi, in ze ni huwa, “Hope! Hope! Hope!” Mi Na talima, mi ki yani inge a lobezi fa kambeta, mi TB ne se imukeni.

Ananula lizoho la hae le li otiile lani, ni kubulela kuli, “Billy.”

Mi Na matela ku yena, mi se Nili, “Hope, mulatiwa.”

Yena ali, “Ni bonahala kusabisa, nji Cwani?”

Se nili, “Batili, mulatiwa, u bonahala hande.”

²⁰⁸ Ka likweli ze silezi lwa beleke ka lika kaufela ze ne li ni luna, kwa kulika ku pilisa bupilo bwa hae, kono na sweli kuya atiba mwatasasi ni mwatasasi.

²⁰⁹ Zazi leliñwi ne Ni sweli ku zamaya zamaya mi ne Ni tukisize silimba sa ka, mi Na hupula kuli Ne ni ba utwile ha ba bulela kuli, mu lumele kwa silimba, ka za, “Kuli William Branham, wa tok wahala kwa sipatela ona fa cwana, musala hae wa shwa.” Na matela kukutela kwa sipatela ka pili mo ne Ni konela, na tukisa liseli le li fubelu ni mulangu, ni ku kala kwateni. Mi cwale se Ni—Ni yo fita kwa sipatela mi Na yema, na matela mwahali. Ni kushetumuka mwa—mwa sipatela, Na bona mulikana ka yomunyinyani yene lu yambanga hamoho ni yena, lwa mata hamoho sina bashimani, Sam Adair.

²¹⁰ Dokota Sam Adair, ki yena yana yahezwi ki pono ha kikale hahulu ka za ku mu bulelela za sipatela. Mi ki hali, haiba kuna

ni yana kanana ni pono, mu mu lizeze fela, kuli muzibe haiba neli niti kamba nee.

²¹¹ Mi kacwalo ki hataha ona cwalo, mi na sweli kuwani ya hae mwa lizoho la hae. Ani talima mi akala fela kulila. Mi se Ni matela ku yena, na mu kumbatela mazoho. Ani beya mazoho ni yena, ali, “Billy, wa ya.” Ki hali, “Ni swabile. Ni ezize kaufela zene Ni kona, Ni bile ni licaziba ni zeñwi kaufela.”

Se nili, “Sam, kaniti ha na kuya!”

Ali, “Eehe, wa ya.” Mi yena ali, “Usike wa kena mwateni, Bill.”

Mi se Nili, “Na swanela ku kena mwateni, Sam.”

Mi yena ali, “Usike wa eza cwalo. Usike, shangwe usike.”

Se nili, “Alu bone ni kene mwateni.”

Ali, “Ni ka kena ni wena.”

²¹² Se nili, “Batili, wena usiale fande fa. Ni bata kuina ni yena mwa mizuzu ya hae ya mafelelezo.”

Ali, “Hana lizwalo leli tona.”

²¹³ Na kena mwahali. Mi nasi nainzi fani, mi na sweli kulila yena ni Hope ne ba keni sikolo hamoho. Mi kacwalo Na talima fela, mi akala kulila, ananula lizoho la hae mwahalimu. Ni ku kala kutaha ku na.

²¹⁴ Mi Na talima fela, ni ku mu nyunga. Ki yaale fani, na sa totobezi hahulu mwatasi kuzwa fa lipaundi ze mwanda ni mashumi amabeli, mwendi kutaha fa mashumi a silezi cwalo. Mi se Ni—Ni mu nyunga. Mi haiba Ni ka pila kuba wa lilimo ze mwanda za kupepwa, Hanina kulibala ze ne ezahalile. Ki ha fetuha, mi meeto amatuna ani amande a ni talimela. A menya. Mi ali, “Kiñi ha u ni bizize kuli ni kute, Billy?”

Se nili, “Mulatiwa, Ni utwile fela liñusa fa silimba.”

²¹⁵ Ni bile fela ni kubeleka. Ne luna ni likoloti zetuna ze myanda anda ya ma dollar za kulifa bo dokota, mi ne kusina sa kulifa ka sona. Mi ne Ni nani fela kubeleka. Mi Ne ni mu bonanga habeli kamba halalu ka zazi, ni busihu kaufela, mi cwale ni ha na li mwa buino bwani.

Se nili, “Ki sikamañi so talusa, ‘Kukubiza’ kuli ‘ukute’?”

²¹⁶ Yena ali, “Bill, u kutilize ka Zona, u bulezi ka Zona, kono hauna mulelo wa teni ka mo Kuinezi.”

Se nili, “Ubulela si kamañi?”

²¹⁷ Yena sali, “Lihalimu.” Ki hali, “Talima,” ki hali, “Ne ni sindeketwa kwa Hae ki sicaba sesiñwi, baana kamba basali kamba nto yeñwi. Ne ba tinile ze sweu.” Mi ki hali, “Ne nili mwa buiketo ni mwa kozo.” Ali, “Linyunywani zende zetuna ze li fufa fufa kuzwa kota ye kutaha ku yeñwi.” Ki hali, “Usike wa nahana kuli Ni inzi ni nosi.” Mi ali, “Billy, Ni ka ku bulelela mafosisa a

luna.” Ki hali, “Ina fafasi.” Ne ni si ka ina; Na kubama fafasi, na swala lizoho la hae. Ki hali, “Kana wa ziba fokuinzi mafosisa a luna?”

Mi se Nili, “Eeni, mulatiwa, Na ziba.”

²¹⁸ Ki hali, “Ne lu sa lukeli ku utwela Boma. Batu bani ne ba bulela niti.”

Mi se Nili, “Na ziba cwalo.”

²¹⁹ Yena ali, “Uni sepise taba ye, kuli ukaya kwa sicaba sani,” ali, “kakuli ba lukile.” Mi ki hali, “Uhulise bana ke ona cwalo.” Mi Na . . . Yena ali, “Ni bata ku kubulelala nto yeñwi.” Ki hali, “Na shwa, kono” ali “ki . . . Hani—Hani sabi ha ni ya.” Ali, “Ki—ki ko kunde.” Mi ali, “Taba fela ki kuli, Ni toile ku kusiya, Bill. Mi Ni ziba kuli una ni baba bababeli bo lukela kuhulisa.” Ki hali, “Uni sepise kuli—kuli hauna kuina bukwasha ni kutuhela banake ku yembana kafa ni kafa.” Yani ne li nto yende ku me wa myaha ye mashumi amabeli ni iliñwi ya kupepwa.

Mi se Nili, “Hani koni ku sepisa seo, Hope.”

²²⁰ Mi ali, “Shangwe uni sepise.” Ali, “Taba iliñwi ye Ni bata ku kubulelala.” Ali, “Wa hupula tohobolo yani?” Na ni lyanganiswanga fela ki litobolo. Mi ki hali, “No bata kuleka tobolo yani zazi lani mi no sina masheleñi akona nihaiba kueza tifo ya ku swalela mwateni.”

Se nili, “Eeni.”

²²¹ Ki hali, “Ni bile ni buluka masheleñi aka, muwayawaya ya ka, ka kulika kuba ni tifo nyana yani ya tobolo ya hao.” Ki hali, “Cwale, ze ha se li felile mi u kutela kwa hae, utalime fa halimwa mumbeta . . . kamba kwa mumbeta wa kuputa, mwataswa siemba sani sa pepa fa halimu, kipeto uka fumana masheleñi kwani.” Ki hali, “Uni sepise kuli uka leka tobolo yani.”

²²² Ha mu zibi mo ne Ni utwezi hane Ni boni dollar yani ni masenti a sebente faifi (a muwayawaya) inge u inzi fani. Se ni leka tobolo.

²²³ Mi ki hali, “Wa hupula nako yani ha no ya kwa tolopo ku yo leka masokisi, ha ne luya kwa Fort Wayne?”

Se nili, “Eeni.”

²²⁴ Ne ni kuta kuzwa kwa kuyamba, mi sa li . . . Ne luna ni kuya kwa Fort Wayne, Ne ni kutilize busihu bwani. Mi ki hali, “Wa ziba, Ne ni ku bulelezi, ‘Kuna ni mifuta yemibeli ye shutana.’” Omuñwi ubizwa “chiffon.” Mi omuñwi ki ufi wani, rayon? Ki cona cwalo kana? Rayon ni chiffon. Kihande, kamba ki ufi wani kaufela, chiffon neli yona yende. Ki niti yeo nji? Mi ki hali, “Cwale, uni lekele kwatenei chiffon, yetezi hande.” Mwa ziba nto yani yena ni kaemba kwa mulaho wa masokisi, fa halimu? Mi Ne ni sa zibi sika kaufela ka litino za basali, kacwalo se Ni . . .

²²⁵ Mi ne Ni zamaya mwa mukwakwa inge ni bulela kuli, “Chiffon, chiffon, chiffon, chiffon,” kulika ku hupula kuli, “chiffon, chiffon, chiffon.”

Yomuñwi ali, “Lumela, Billy!”

²²⁶ Se nili, “Oh, lumela, lumela.” “Chiffon, chiffon, chiffon, chiffon, chiffon.”

²²⁷ Mi ha Ni yo fita fa manganandila Na katana Bo Spon. Ba li, “Yela, Billy, kana wa ziba kuli mutai cwale wa nyendaela kwa mafelelezo a sipapela sani kwa nuka?”

Se nili, “Luli kucwalo, ki niti nji?”

“Eehe.”

Na hupula cwale, hane Ni ba siile, “Neli sikamañi sani?”
Na libala.

²²⁸ Kacwalo Thelma Ford, musizana yene Ni ziba, na beleka kwa sintolo se si lekisa libyana zekuma fa mali a masenti a mashumi. Mi ne Ni zibile kuli ba lekisanga masokisi a basali kwani, kacwalo se Ni ya teñi. Na li, “Lumela, Thelma.”

Mi ni yena ali, “Lumela, Billy. U zuha cwani? Hope u cwani?”

²²⁹ Mi se Nili, “Hande.” Se nili, “Thelma, Ni bata masokisi a Hope.”

Ki hali, “Hope ha latanga masokisi.”

Se nili, “Eeni, ima, ki niti wa bata.”

Ali, “Utalusa masokisi a sisali.”

²³⁰ “Oh, luli,” Se nili, “kona mwa bizezwa.” Na hupula, “Uh-oh, Ni bonisize butimbi bwa ka.”

Mi yena ali, “Ki mufuta mañi wa bata?”

Na hupula kuli, “Uh-oh!” Se nili, “Muna ni mufuta mañi?”

Mi ali, “Kihande, luna ni rayon.”

²³¹ Ne ni sa zibi shutano. Rayon, chiffon, kaufela li utwahala ku swana. Se nili, “Ona wo kona o Ni bata.” Mi ali . . . Se nili, “Uni longele ona, atezi hande.” Mi yena . . . Ne ni fosize. Ki sikamañi sani? Mufuta otezi. “Mufuta otezi.” Mi kacwalo Na li, “Uni longele ona.”

²³² Mi cwale ha na ilo tambeka ona, neli fela akuma fa masenti a mashumi amalalu, masenti a mashumi amabeli kamba mashumi amalalu, neli fela teko ya fahali. Kihande, se Nili, “Ni fe atiniwa ki bababeli.” Mwabona?

²³³ Mi Na kuta kwandu, mi se Nili, “Wa ziba, mulatiwa, mina basali mu potolohanga tolopo kaufela kubata ñambekelo.” Mwa ziba mo mu tabelela ku tungula. Mi se Nili, “Kono fa, talima kwanu, Ni lekile liemba zepeli ka teko yomulekanga siemba silisiñwi. Wabona?” Se nili, “Oh, yani—yani ki zibo ya ka.”

Mwabona, Se nili—Se nili, “Wa ziba, Thelma ki yena ya ni lekisize ona.” Na li, “Na bata ku ni fa ona fa teko ya kwatasi.”

Yena ali, “Kana ulekile chiffon?”

²³⁴ Se nili, “Eee, ima.” Ne li utwahala fela kuswana ku na, Ne ni sa zibi kuli nekuna ni shutano ni yekana.

²³⁵ Mi a ni bulelela, ki hali, “Billy.” Ne ni ikutwezi musili ha na ile kwa Fort Wayne, ayo leka masokisi asili. Mi ali, “Aa ni afa bo maho,” ali, “ki a basali baba hulile.” Ali, “U ni swalele ha Ni ezize cwalo.”

Mi se Nili, “Oh, fo ku lukile, mulatiwa.”

²³⁶ Mi ki hali, “Cwale, usike—usike wa pila mwa bukwasha.” Mi ki hali . . . Na sa zibi se ne si ka ezahala mwa lihola nyana kuzwa fani. Mi se Ni swala mazoho a hae amande mi Mangeloi a Mulimu a to mu shimba.

²³⁷ Se niya kwa ndu. Ne ni sa zibi sa kueza. Na lobalafafasi fani busihu mi Na utwa . . . Ni sepa neli peba cwalo, ne inzi mwa sika sa kubelisa makwili sa kale mo ne lubeile mapepa. Mi Na kwala sikwalo ka liutu la ka, mi fani nekuna nani sapalo sa kutapa ni sona kwa mulaho, (mi na lobala ona mwa mocari mwani). Mi ka nako nyana fela yomuñwi ani biza, ali, “Billy!” Mi ne li Muzwale Frank Broy. Ki hali, “Mbututu wa hao wa shwa.”

Se nili, “Mbututu wa ka?”

²³⁸ Ali, “Eeni, Sharon Rose.” Ali, “Dokota uteni mwani ona fa, mi ali, ‘U luluhile maswafu ni mubili bakeñisa misinga ya booko, uli anyize ku bo mahe.’” Mi ali, “Wa shwa.”

²³⁹ Na kena mwa mota, na ya kwateni. Mi ki yani fani, nto yende ye nyinyani yani. Mi ba mu matiseza kwa sipatela.

²⁴⁰ Se ni zwela kwande ku yo mu bona. Sam ataha ku to ni bulelela kuli, “Billy, usike wa kena mwa sibaka sani, u lukela kunahana ka za Billy Paul.” Ali, “Wa shwa.”

Se nili, “Dokota, Ni—Ni bata kubona mbututu wa ka.”

²⁴¹ Mi ali, “Batili, ha ulukeli kukena mwateni.” Ali, “Una ni butuku bwa kululuha maswafu, Billy, mi uka mu isa ku Billy Paul.”

²⁴² Mi se Ni libelela kufitela ha zwela fande. Ne ni sa koni kuyea ku mu bona inge ha shwa, mi bo mahe neba lobezi kwani mwa ndu ya malukula mulibeleti wa mocari. Na mi bulelela, nzila ya mutu ya maswe ki ye tata. Mi Na—Na ya, na telela mwa munyako, mi cwale Sam ha naile ku nasi fande, Na ya kushetumuka mwa malibela. Ki sipatela nyana cwalo. Na inzi mwa sibaka sa hae alinosi, mi linzinzi ne liinzi mwa meeto a hae amanyinyani. Mi ne bana ni . . . se lu biza kuli “musikito wa minañi,” kamba kanyandi nyana fa meeto a hae. Mi ki ha . . . ni ku omelela cwalo, liutu la hae le li luluhile ne li sweli kunanuha mwahalimu ni mwatasi ona cwalo, mi mazoho a hae amanyinyani, ani inza

omelezi luñañali. Mi se Ni mu talima, mi nali fela yomuhulu kuli abonahale yomunde, mwendi wa likweli ze eiti za ku pepwa.

²⁴³ Mi bo mahe ne ba mu inisanga fande ni makatulo a makona malalu amanyinyani, mwa ziba, mwa patelo, hane Ni kutile. Mi Ne ni lizanga lunaka, mi kipeto wa toliya kuli, “goo-goo, goo-goo,” ku ni swala mazoho, mwa ziba.

²⁴⁴ Mi kwani kona ko ne kulobezi mulatiwa wa ka, inge ashwile. Na mu talima, mi se Nili, “Sharry, wa ziba bo Ndate? Wa ziba bo Ndate, Sharry?” Mi ha na talimile . . . Na nyandile hahulu kufitela mane leliñwi la meeto a ahae a mubala wa lihalimu a futuka. Ne si babile ku pazula pilu yaka.

²⁴⁵ Na kubamafafasi, mi se Nili, “Mulena, ki sikamañi se Ni ezize? Kikuli ha Ni si ka kutaza Evangeli mwa manganandila a mikwakwa nji? Ni ezize lika kaufela ze Ni ziba mwa kuezeza. Usike wa ni fa mulatu ka zona. Nali kuba ni bize batu bani kuli ‘masila.’ Neli yena yana bizize batu bale kuli ‘masila.’” Se nili, “Ni swabile hane li eza halile. Uni swalele. Usike—usike wa nga mbututu waka.” Mi hane Ni sweli kulapela, kwa bonahala nto yensu . . . inge shiti kamba lisila le li shetumuka. Ne ni zibile kuli Na ni.

²⁴⁶ Cwale, yani neli nako yetata hahulu mi ye maswe mwa bupilo bwaka. Hane Ni yemi ni ku yo mu talimela, mi Na hupula kuli . . . Satani abeya mwa munahano wa ka kuli, “Kihande, kikuli ortalusa ka tata mo kutalelize, ni ka mo pilezi, mi cwale ha ika taha ku mbututu wa hao luli, Uka ku tuhelela?”

²⁴⁷ Mi se Nili, “Yani ki niti. Haiba Hana ku pilisa mbututu wa ka, kona kuli ha Ni koni . . .” Na tuhela. Ne—Ne ni tokwile kuziba sa kueza. Mi cwale se Ni bulela cwana, Na li, “Mulena, No ni file yena mi Uni amuhile yena, ku fuyolwe Libizo la Mulena! Kambe No ka shimba ni na cwalo, Ne ni ka Ku lata niteni.”

²⁴⁸ Mi se Ni mubeya lizoho fahalimu, Na li, “Ufuyolwe wena, mulatiwa. Bo ndate ne ba bata ku ku hulisa, ka ilu yaka kaufela Ne ni bata ku ku hulisa, ni kuku hulisa kuli ulate Mulena. Kono Mangeloi a ku tahela, mulatiwa. Bo ndataho ba ka shimba mubilli wa hao o munyinyani u lobezi fa mazobo a Bomaho. Ni ka ku pumbeka ni yena. Zazi leliñwi bo Ndate ba ka to ku fumana, ulibelele fela ona kafoo ni Maho.”

²⁴⁹ Fani bo mahe ha ne ba shwa, ki hali, manzwi a mafelelezo ali, ki hali, “Bill, ina mwa simu.”

²⁵⁰ Se nili, “Ni ka . . .” Ki hali . . . Se nili, “Haiba Ni kaba mwa simu ka nako Ya taha, Ni ka nga banana ni ku kopana. Haiba ha Ni yo mwa simu, Ni ka pumbekwa bukaufi ni wena. Mi uyoya kwa munyako wa neku la kwa silyo o mutuna, mi ha uka bona kaufela bona ha ba kena mwahali, uyo yema fani ni kukala kuhuwa kuli, ‘Bill! Bill! Bill!’ ka kuhuwa hahulu mo u konela. Ni ka ku katanyeza ona fani.” Na mu tubeta kuli zamaya. Ni mwa mafulo a ndwa kacenu. Seli myaha ye mashumi amabeli

ye fitile. Ni ka ni lizazi lelitomilwe ni musala ka, Ni ka yo mu fumana.

²⁵¹ Mi se Ni nga mbututu yomunyinyani, ha ne iswhile, ni ku mu beya mwa mazoho a bo mahe, mi se lu mu isa kwa matotaeti. Mi se Ni yema fani ku teeleza Muzwale Smith, mukutazi wa Methodist yana kutalize kwa maswabi, “Mufuse kwa mufuse, ni liluli kwa liluli.” (Mi Na nahana kuli, “Pilu kwa pilu.”) Ki yani aikela.

²⁵² Ne ku si ka fita nako yetelele kasamulaho wa fani, Na isa Billy yomunyinyani kwani kakusasana womuñwi. Na li fela mushimani yomunyinyani. Na li fela . . .

²⁵³ Kona libaka ha ni kakatela mane ni na Na mu kakatela, Ne nina ni kuba (zepeli) cwalo kuba Ndate ni Me kui yena. Ne ni lwalanga botela ya hae ye nyinyani. Ne lu sa konangi kuba ni mulilo ka nako ya busihu wa ku futumalisa mabisi a hae, mi ne Ni abeyanga kwa mukokoto wa ka sina cwana kipeto na afutumaza ka mufumala wa mubili wa ka.

²⁵⁴ Lu swalani hamoho sina balikani, mi leliñwi la mazazi a ha Ni ka zwa mwa simu ni bata ku mu siyela Linzwi, ni kubulela kuli, “Zwelapili cwalo, Billy. Upile ni Lona.” Batu babañwi ba bilaelanga kuli kiñi ha Ni mu shimbanga nako kaufela. Ha ni koni ku mu siya. Mane u nyezi, kono Ni sa hupula na ni bulelezi kuli, “Ina ni yena.” Mi lwa pila hamoho sina balikani.

²⁵⁵ Na hupula hane ni zamaya mwa tolopo, botela inge inzi mwa liñfewa la ka, kipeto wa lila. Busihu bobuñwi na li . . . ne lu zamaya kwa mulaho wa ndu kone lu . . . (Fani ha na bata kuba ni yena, na sweli apesa, mi Na . . . kakuba fela musizana, mwa ziba.) Mi ne Ni zamaya kuya kwa pata ni kwa mulaho kuzwa kwa kota ya oke ya kale kwa mulaho wa lapa. Mi na sweli kulilela bo Mahe, mi Na neni sina nihaiiba Me yomukana wa ku mu isa teni. Mi ne Ni mu nanula, Ni kuli, “Oh, mulatiwa.” Se nili . . .

²⁵⁶ Ki hali, “Tate, boma ba kai? Kana mu ba beile mwa mubu wani njii?”

Se nili, “Batili, mulatiwa. Ba iketile, bainzi mwa Lihalimu.”

²⁵⁷ Mi a bulela taba yeñwi fani, yene bata ku ni bulaya, musihali omuñwi. Na sweli kulila, ne seli nako ya manzibwana, mi ne Ni mu pepile kwa mukokoto wa ka *cwana*, ku mu beya fa maheta aka ni kumuomba ka lizoho sina *cwana*. Mi ki hali, “Tate, shangwe ha mu yo nga bo Boma mu batise kwanu.”

Mi se Nili, “Mulatiwa, Hani koni kunga Boma. Jesu . . .”

Ali, “Kihande, mu bulelele Jesu kuli ani tiseze boma ba ka. Na ba bata.”

²⁵⁸ Mi se Nili, “Kihande, mulatiwa, Ni . . . na ni wena lu ka yo ba bona nako yeñwi.”

Mi ayema, ali, “Tate!”

Mi se Nili, “Eehe?”

Ali, “Ni bona Boma mwahalimu mwani fa malu.”

²⁵⁹ Mawi, ne si bata ku ni bulaya! Na hupula kuli, “Mawi! ‘Ni boni Boma mwahalimu fa malu.’” Ne ni batile ku welela. Se ni kumbatela mushimani yani mwa mbando ya ka *cwana*, mi ni kuinama fela tolo yakafafasi, ni ku zwelapili.

²⁶⁰ Mazazi a fita. Ne ni si ka libala zateni. Na lika kubeleka. Ne ni si kaya nihaiba kwandu, ne si ndu hape nihanyinyani. Mi ne Ni bata kuina. Ne lusina lika kwanda ona fela lipula zani ze shwile, kono neli lika zeo yena ni Na ne luikola hamoho. Neli lapa leli kwanile.

²⁶¹ Mi Na hupula zazi leliñwi Ne ni lika kubeleka mwa musebezi wa nyangela. Ne ni ilo lukisa malaiti fa lisipi ze pahami, ze ne bata ku wa kwani, neli ka mapakela kakusasana luli. Mi se Ni pahama fa sifapahano se. (Mi ne Ni palezwi kulibala mbututu yani. Mi ne Ni bona musala ka ha ya, kono mbututu yani ha ya, ali fela nto ye nyinyani cwalo.) Mi ne Nili fani, mi ne Ni opela kuli, “Fa lilundu kwahule hule, ne kuyemi Sifapahano sa manyando.” Mi ba litopa za mwatasi ba matela kwa sipangaliko sa malaiti ni kuzwela kwande mwa (mwa ziba) kwa sitopa se sipahami. Mi ne Ni pahami fahalimu fani. Mi ha Ni talima, lizazi ne li pahama kwa mulaho wa ka. Mi kwani, mazoho aka a otoloha ni sisupo sa Sifapahano sani kwa—kwa neku la lilundu. Na hupula kuli, “Eeni, neli libi za ka ze ne Mu pahekile fani.”

²⁶² Se nili, “Sharon, mulatiwa, bo Ndate babata ku ku bona ha butuku luli, mulatiwa. Mo Ni lakaleza ku ku swala mwa mazoho a ka hape, wena nto yenyinyani ye latiwa.” Se ni ikinela ni li nosi. Nese kufitile lisunda sunda. Na tubula sitino sa kwa mazoho. Kuna ni mata a malaiti aeza mianda ye twenti sili anafita kwa tuko ni na. Se ni tubula gulovu ya ka kwa lizoho. Se nili, “Mulimu, Ni toile kueza cwana. Ni lipyeha.” “Kono, Sharry, Bondataho ba taha ku to kubona wena ni Bomaho mwa mizuzu fela ye likani.” Na kala kutubula gulovu yaka, kuli ni beye lizoho laka fa malaiti a likana myanda ye twenti sili kwa mata yani. Ne ika pumeha... Kiñi, hamukoni kuba mali kusiyala ku wena. Mi kacwalo Na—Na—Na kala kutubula gulovu yani, mi sesiñwi sa ezahala. Ha Ni taha kwa, Na ipumana inge niinzi fafasi ni mazoho aka mwahalimu sina *cwana*, kwa sifateho sa ka, inge ni lila. Neli muhau wa Mulimu, kusi cwalo Ne ni si ke na ba ni sebelezo kufoliswa mo, Na ziba hande ka zeo. Ne li Yena yana sileleza mpo ya Hae, isiñi na.

²⁶³ Se ni kala kuya kwa ndu, na itulela, na beya libelekiso za ka kwatuko. Ni ku kuta, Se nili, “Na ya kwa ndu.”

²⁶⁴ Na kala kuya kwa ndu, mi se Ni nopa liñolo mwa ndu, ne ku batile cwalo, mi Na kena mwahali. Ne luna ni muzuzu ulimumu, Ne ni lobezi fa kambeta kakanyinyani mwani, ni mbundu ne se itaha cwalo, ni sitofu sa kale sani. Na nga liñolo ni kutilima

mwa liñolo, mi taba yapili fateni neli ku bulukanga masheleñi a muwayawaya a hae ka za Kilisimasi, masenti a eite, “Ma Sharon Rose Branham.” Ki yani fale, ya kutela hape.

²⁶⁵ Ne ni bile muzumi. Na kena mwahali mwani kunga tobolo ya ka, ya pisito, kuzwa mwa sipushu sa yona. Se nili, “Mulena, Ni—Ni palezwi kuzwelapili cwana, Na—Na shwa. Ni—Ni katazehile hahulu.” Se ni hoha sipi ya kukunuisa mwa tobolo, ku isupisa kwa toho ya ka, na kubama fa kambeta kani mwa lififi mwa muzuzu. Se nili, “Ndate Ya kwa Lihalimu, Libizo la Hao libe lelikenile. Kutahe Mubuso wa hao, tato ya Hao iezwe,” mi ha Ni to lika, ha Ni to hoha kasipi kani katata luli mo ne Ni konezi, se Nili, “mwa lifasi sina mo ku ezezwia mwa Lihalimu. Ulufe kacenu buhobe bwa luna.” Mi se ipala kulila!

²⁶⁶ Mi ki ha Ni hupula kuli, “O Mulimu, kana Wa ni pazaula fela mwa liemba emba nji? Kisikamañi se Ni ezize? Mane ha ulati kuli ni shwe.” Mi se Ni yumba tobolofafasi, mi se i lila ni kukunupa mwa sibaka sani. Se nili, “Mulimu, kiñi ha Ni sa shwi mi ni zwe ku ze cwana? Hani sa kona fela kuzwelapili. Ulukela ku ni ezeza fela sika.” Mi Na welafafasi ni kukala kulila fa kambeta kaka kakanyinyani, ka kale ka masila fani.

²⁶⁷ Mi Ni sepa mwendi ne ni to ya fa buloko. Hanisa ziba kamba ne Ni lobezi kamba ki sikamañi sene si ezahalile.

²⁶⁸ Ni latile hahulu kututela kwa Wiko. Ni bile ni bata iliñwi ya likuwani zani. Bo ndate ne ba pahama hahulu lipizi mwa mazazi a bunca bwa bona, mi ni Na ne ni batanga hahulu yeñwi ya likuwani zani. Mi Muzwale Demos Shakarian uni tiselize iliñwi maabani, yapili ku ba ni yona (kuzwa koo) ye cwalo, iliñwi ya likuwani zani za kwa wiko.

²⁶⁹ Mi Na hupula kuli Ni kaya kwani mwahala mabala, inge ni opela pina yani, “Kuna ni liwili kwa koloi le li lobehile, ni sisupo kwa matuko kuli, ‘Sa Lekiswa.’” Mi hane Ni ya cwalo, Na to bona koloi ya kale ye apesizwe fahalimu, inge mikolo ya mwa masa, mi liwili ne li lobehile. Kakuli, sani ne si yemela lubasi lwa ka lo lu sinyehile. Mi hane Ni to sutelela bukaufi, Na talimela, mi ne ku yemi musizana—musizana yomunde, hahulu wa sanana, mwendi wa myaha ye mashumi amabeli ya kupepwa, wa milili ye misweu ye bubebe ni meeto a mubala wa lihalimu, ya apezi ze zweu. Na mu talimela, Se nili, “U ikutwa cwani?” Na zwelapili.

Ki hali, “Mulumele, Tate.”

²⁷⁰ Mi se Ni sikuluha, Na li, “Tate?” “Kiñi,” Se nili, “kucwani, Ima, kana mwakona ku... kana Ni be ndataho hase Ni hulile ka mo ni inezi?”

²⁷¹ Ki hali, “Tate, ha uzibi fela fo uinzi.”

Mi se Nili, “U talusa sikamañi?”

²⁷² Ki hali, “Le ki Lihalimu.” Ali, “Mwa lifasi ne Ni li na Sharon wa mina yo munyinyani.”

"Kiñi," Se nili, "mulatiwa, no li fela mbututu yomunyinyani."

²⁷³ Ali, "Tate, limbututu ze nyinyani ha li bi limbututu ze nyinyani ona cwalo kwanu, ha li shwi. Ha li supali kamba kuhula."

²⁷⁴ Mi se Nili, "Kihande, Sharon, mulatiwa, wena—wena u yomunde, kalibe yomunyinyani."

Ki hali, "Boma ba mi libelezi."

Mi se Nili, "Kakai?"

Mi ali, "Fa halimu nyana kwa ndu ya mina yenca."

²⁷⁵ Mi se Nili, "Ndu yenca?" Lusika lwa ba ha Branham ki bayambaeli, ha bana mandu, bona bana . . . Mi se Nili, "Kihande, Na ne ni sina ndu, mulatiwa."

²⁷⁶ Yena ali, "Kono muna ni iliñwi kwahalimu kwanu, Tate." Ha ni buleli cwalo sina mbututu, kono ki nto ya niti luli fela kuna. [Muzwale Branham wa lila—Mu.] Ha Ni kala ku nahanka zona, za kutela hape. Ali, "Muna ni ndu kwanu, Tate." Ni ziba kuli Ni na ni yeñwi kwabuse bwani, zazi leliñwi Ni ka ya kwateni. Yena ali, "Ukai Billy Paul, muhulwana ka?"

²⁷⁷ Mi se Nili, "Kihande, Ni mu siile ni musala Bo Broy, mwa mizuzu fela ye likani yefitile."

Ali, "Boma ba bata ku mi bona."

²⁷⁸ Mi Na sikulula ni kutalima, mi ne kuna ni mileneñi yemituna kwani, ni Kanya ya Mulimu inge isuluha mwahala yona. Mi Na to utwa kwaya ya Mangeloi inge iopela, "Munzi waka, Munzi omunde." Na kala ku ya ka mihato ye mitelele, kumata ka tata mo ne Ni konela kaufela. Mi hane Ni ilo fita fa sikwalo, ki yani na yemi fani, inge a apezi siapalo se sisweu, ni milii yeminsu yani, ye mitelele, inge ilepelela kwa mukokoto wa hae. A otolola mazoho a hae, inge mwa na eezanga nako kaufela hanitha kwandu hane Ni zwanga kwa musebezi kamba kokuñwi. Na mu swala kwa mazoho, mi se Nili, "Mulatiwa, Ni bonani ni Sharon kwatasi kwani." Se nili, "Seli musizana yomunde, nji cwani?"

²⁷⁹ Ki hali, "Eehe, Bill." Ki hali, "Bill." Ani beya mazoho, (mi ki hali) fa maheta aka fela, akala ku ni ombo ombo ka mazoho, mi ali, "Utuhele ku bilaela ka na ni Sharon."

Se nili, "Mulatiwa, Hani koni kuitiisa."

²⁸⁰ Yena ali, "Cwale Sharon ni Na lu iketile kufita mo muinezi mina." Mi ali, "Usike wa bilaezwa ki luna ni hanyinyani. Kana uka ni sepisa cwalo?"

²⁸¹ Mi se Nili, "Hope," Se nili, "Ni bile mwa bulutu hahulu bakeñisa wena ni Sharon, mi Billy wa mi lilela nako kaufela." Se nili, "Ha ni sa ziba sa kueza ni yena."

²⁸² Mi yena ali, "Ku kaba hande, Bill." Ki hali, "Ni sepise fela kuli hauna kubilaela ni hanyinyani." Mi yena ali, "Kana ha ulati

kuinafafasi?" Mi ha Ni talima kwa ni kwa ne kuna ni sipula sesituna.

²⁸³ Mi Na hupula kuli ne Ni likile kuleka sipula. Cwale, ka kulwala. Ne ni likile kuleka sipula nako yeñwi. Ne luna ni fela zani za kale—kale lipula ze zibahala hahulu za likota kwatasi fa kuina hamuca mukushuko. Ne luitusanga zona, kona lipula fela zene lunani. Mi ne lukona kuleka iliñwi ya lipula ze mu beile kwa mulaho zani, inge za... Ni libezi mufuta wa sipula wani kwa bunolo ni ku katulusa. Mi ne ni leka mali akuma fa ma dollar a lishumi ka asupile, mi ne muka lifa ma dollar amalalu pili ni dollar iliñwi ka sunda. Mi lwa leka silisiñwi. Mi, oh, hane Ni kutile mwahali... Ne ni beleka musihali kaufela, ni kukutaza kufitela mwahala busihu ni mwa mikwakwa ni kai kaufela ko ne Ni kona ku kutaza.

²⁸⁴ Mi—mi Na zazi leliñwi Na fita kwa mulaho wa litifo za ka. Ne lupalezwi ku lifa, mi se iba zazi mwa mulaho wa lizazi, mi lwa mafelelezo zazi leliñwi bataha ku tonga sipula sa ka ni ku ya ni sona. Busihu bwani, Hanina kulibala, na ni beselize nama yena ni mbilimbili. Mutu wa kale ya supezi yani, na—na—na zibile kuli Ni ka swaba. Mi kasamulaho wa mulalelo se Nili, "Ki sikamañi so tabezi busihu bo, mulatiwa?"

²⁸⁵ Mi yena ali, "Ali, Ni bulelezi bashimani ba mwa hae mo kuli ba ku katele bulo. Kana ha unahani ze ku ya kwa nuka lu yo shuta nako nyana?"

Mi se Nili, "Eehe, kono..."

²⁸⁶ Mi akala kulila. Na ziba kuli ne kuna ni sene si fosahalile. Ne nina ni mulelo kakuli ne ba ni lumezi kale zibiso kuli ne ba taha ku to singa. Mi ne lu sa koni kulila tifo ya dollar ka sunda. Ne lu sa koni, kutowa... ne lu sa kwanisi. Ki ha ni beya mazoho, mi ha Ni ya kwa sikwalo sa ka sipula sa ka ne siile kale.

Ani bulelela kwahalimu Kwani, ki hali, "Wa hupula sipula sani, Bill?"

Mi se Nili, "Eehe, mulatiwa, Na hupula."

Ali, "Sani kona so no nahana fateni, nji cwani?"

"Eehe."

²⁸⁷ Ali, "Kihande, habana ku lu amuha se, se si lifilwe kale." Ki hali, "Ina fateni ka muzuzu fela, Ni bata ku ambola ku wena."

Mi se Nili, "Mulatiwa, ha Ni utwisisi se."

²⁸⁸ Mi yena ali, "Ni sepise, Billy, uni sepise kuli hauna ku bilaela ni hanyinyani. Wa kuta cwale." Mi ali, "Uni sepise kuli hauna kubilaela."

Mi se Nili, "Hanikoni kueza cwalo, Hope."

²⁸⁹ Mi ona fale fela se Ni taha, ne ku unsufezi mwa sibaka sa muzuzu. Na talima kwa ni kwa, mi Na utwa lizoho la hae lini sweli. Se nili, "Hope, kana uteni mwa sibaka se?"

²⁹⁰ Akala ku ni omabaomba ka lizoho. Ki hali, “Uka ni fa sepiso yani, Bill? Uni sepise kuli hauna kunyala... kubilaela ni hanyinyani.”

Se nili, “Na ku sepisa.”

²⁹¹ Mi cwale sa to ni natanata ka lizoho habeli kamba halalu, mi sa ya. Na tulela mwahalimu nifafasi ni kutukisa liseli, na talima kai ni kai, na sa ile. Kono naile fela kuzwa mwa sibaka. Kono ha si ka shwa, u sa pila. Na li Mukreste.

²⁹² Billy ni Na lwaya kwa libita kwanu nako yeñwi ye fitile, kuisa palisa nyana cwalo ya bomahe ni kezela hae, neli kakusasana la Paseka, mi lwa yema. Mushimani yomunyinyani akala kulila, ki hali, “Tate, boma bainzi mwatasi mwani.”

²⁹³ Se nili, “Awa, mulatiwa. Batili, ha bayo mwatasi mwani. Kezela hao haayo mwatasi mwani. Luna ni libita le li pumbekilwe kwanu, kono mwabuse bwa nuka kuna ni libita leli kwaluhile kone kuzuhile Jesu. Mi zazi leliñwi Uka taha, Uka taha ni Kezela hao ni ni Bomaho ni Yena.”

²⁹⁴ Ni mwa mafulo a ndwa kacenu, balikani. Hani—Hani sa kona kubulela zeñwi hape. Ni... [Muzwale Branham wa lila—Mu.] Mulimu ami fuyole. Halu inamiseni litoho za luna fa muzuzu.

²⁹⁵ O Mulena! Linako zeñata, Mulena, Ni sepa kuli batu haba utwisisi, haba nahana kuli lika ze litaha ka bunolo. Kono kuna ni lizazi lelituna lelitaha fo Jesu ha ka taha mi maswabi a kaufela aka takulwa. Na lapela, Ndate yakwa Lihalimu, kuli Uka lutusa ku kutiska.

²⁹⁶ Mi sepiso ya mafelelezo yani, fani hane Ni mu tubetile fa lilama kakusasana wani, kuli ne Ni ka kopana ni yena kwani zazi lani. Ni lumela kuli uka yema fa musumo wani, inza huweleza libizo la ka. Ni pilile ka niti kwa sepiso yani kuzwa nako yani, Mulena, mwahala lifasi, mwa libaka za mifuta kaufela, kulika kutisa Evangel. Se ni supala cwale, ni katezi, Ni imezwi. Leliñwi la mazazi a Ni ka kwahela Bibeleye lwa mafelelezo. Mi, Mulimu, uni buluke ka kusepahala kwa sepiso ye. Buluka muhau wa Hao bukaufi ni na, Mulena. Ni sike na talima fa lika za bupilo bo, kono ni pilele lika za kwabuse. Ni tuse kuli ni sephahale. Hani kupi mumbeta o bunolo wa lipalisa, batili, Mulena, kanti Kreste waka na shwile kwani ka manyando. Mi ni babañwi kaufela ba shwile ka mukwa o swana. Na hani kuli nto ifi kaufela ye bunolo. Uni tuhele fela kuli ni sephahale, Mulena, wa niti. Tuhela kuli sicaba si ni late kuli Ni ba ise ku Wena. Mi zazi leliñwi kaufela ha se li felile mi lu yo kopanela mwatasa likota zetala kamita, Ni bata ku yo muswala kwa lizoho ni kuzamaya kukambama ni yena, ku bonisa batu bwa mwa Angelus Temple ni babañwi kaufela. Ikaba nako yende ka nako yani.

²⁹⁷ Ni lapela kuli sishemo sa Hao si be ni luna kaufela luna mo. Mi bani babali mo, Mulena, mwendi hakulata haba Ku zibi. Mi mwendi bana ni mulatiwa yomuñwi ya silezi mwabuse mwa

liwate. Haiba ha ba si ka taleleza kale sepiso ya bona, habaeze ona cwalo fa, Mulena.

²⁹⁸ Halunze lu inamisize litoho za luna, Hani zibi haiba mwa muyaho tuna wo musihali wo, ki babakai ba mina baba ka bulela kuli “Muzwale Branham, Ni bata ku yo kopana ni balatiwa ba ka, nina. Ni—Ni—Ni nani balatiwa ba ka mwabuse bwa nuka”? Mwendi mu ezize sepiso yakuli mu ka kopana ni bona, mwendi hane mu bulelezi Boma kuli “musiyale foo” kwani kwa libita ka zazi lani, mwendi hane mu bulelezi Kezela mina yomunyinyani kuli “siyala foo,” kamba Bondate, kamba babañwi kwa libita lani, ne mu sepi size ku kopana ni bona, mi se—mi se mu ezize kale buitukiso bwani. Nji ha mu boni kuli ki nako yende cwale ya kueza cwalo?

²⁹⁹ Muni swalele ka kulila kwaka. Kono, oh, mawi, ha u lemuhi, mulikani. Ha uzibi mwa—mwa kubela ni sitabelo! Yani ha ki papali, ni hanyinyani, ka za likande la bupilo.

³⁰⁰ Ki babakai ba ku mina baba tabela ku nanula mazoho cwale ni kutaha kwanu ku to lapelelwa, muli, “Ni bata ku yo katana balatiwa ba ka”? Mu nanuhe mwahala sicaba mi mutahe kwanu. Kikuli muka eza cwalo? Haiba yomuñwi ha si ka ba kale ni buitukiso bwani. Mulimu ami fuyole, sha. Ni bona muuna muhulu ya sweli kutaha, ni babañwi ba taha. Mu shenye, mina fa halimu foo, mu zamaye fela cwalo mwa kufita mwa tunzila. Kamba muyeme, mina baba bata ku hupulwa mwa linzwi la tapelo cwale. Kona cwalo. Amuyeme cwale ka mautu. Ki hande. Amu yeme, kai ni kai, mina baba ka buela kuli, “Ni na ni ndate kwabuse kwani, Ni nani boma kamba mulatiwa kwabuse kwani. Ni bata ku ba bona. Ni bata ku kopana ni bona mwa kozo.” Ha mu yeme cwale, muyeme fela ka mautu, kai ni kai mwahala sicaba. Mu yeme cwale, muli, “Ni bata ku amuhela.”

³⁰¹ Mulimu aku fuyole, kalibe. Mulimu aku fuyole kwa mulaho kafoo. Mi ami fuyole fa halimu foo. Mulena ami fuyole fa, sha. Yeo ki niti. Fahalimu fo mwa malibela, Mulena ami fuyole. Kaufela mwahali mo, kai ni kai, muyeme cwale kwa linzwi la tapelo, ona fa Moya o Kenile haus a li mo inge usweli kuzamaya mwa lipilu za luna, kuto—kuto—kuto lu lobaka.

³⁰² Mwa ziba, se itokwa keleke kacenu ki ku lobiwa. Lu swanela kuya kwa Ndu ya Mubupi. Lituto za luna za bulapeli za kutatafala kwa milala ya luna ha kubeleki hande. Se lutokwa ki mufuta wa kale wa kulobiwa, kubaka mwa lipilu za luna, kuba baba nde ku Mulimu. Kana kibona fela ona ba baba lukela kuyema?

Halu inamiseni litolo za luna kwa tapelo.

³⁰³ O Mulena, Yana zusize Jesu hape kwa... kuzwa kwa bafu, ku to lubeya baba lukile kaufela luna ka tumelo, lwa lumela. Na lapela, Mulena, kuli bona baba yemi ba cwale ba Ku amuhela, Ni lapela kuli swalelo ikaba ni bona. Mi, O Mulena, Ni lapela kuli ba

ka Ku amuhela kuba Mupulusi wa bona ni Mulena ni Mulatiwa, mi mwendi bana ni me kamba ndate kamba yomuñwi kaufela ya silezi mwabuse bwa liwate. Kuna ni nto iliñwi ye sephahala, bana ni Mupulusi. Ha ba swalelwe libi za bona, ni bumaswe bwa bona kaufela bu takulwe, kuli mioyo ya bona i tapiswe mwa Mali a Ngunyana, mi bapile mwa kozo kuzwa fa kuya kwapili.

³⁰⁴ Mi zazi leliñwi la kanya kaufela ha se li felile, lube lu yo kopana kwa Ndu ya Hao, ni kuba kwani sina mabasi a sika kauhana, ku to katanyeza balatiwa ba luna baba libelezi kwa neku la mwabuse. Se, lwa ba beya ku Wena, kuli “Uka buluka mutu mwa kozo ye petehile wa pilu ye inelezi ku Yena.” Lumeleza cwalo, Mulena, ha nze lu ba beya ku Wena. Ka Libizo la Mwana Hao, yena Mulena Jesu. Amen.

³⁰⁵ Mulimu ami fuyole. Ni sepa kuli babeleki ba ka bona fo muyemi, mi bakaba ni mina ona fo mwa mizuzu ye likani.

³⁰⁶ Mi cwale ku baba ka amuhela makadi a litapelo. Billy, ukai Gene ni Leo, bainzi kwa mulaho? Bateni mo kuli bafe makadi a litapelo mwa mizuzu fela yelikani. Muzwale uka lukulula sicaba ka tapelo, mi kipeto makadi a litapelo aka fiwa. Luka kuta kwanu kasamulaho nyana fela, ku to lapelela bakuli. Ku lukile, muzwale.

LIKANDE LA BUPILO BWAKA LOZ59-0419A
(My Life Story)

Liñusa le ka Muzwale William Marrion Branham ne li kutilizwe lwa pili mwa Sikuwa la Sunda musihali, Lungu 19, 1959, ili fa Angelus Temple mwa Los Angeles, California, U.S.A., liingilwe kuzwa fa tepu ya magesi ya manzwi kusina ku zusa sika mwateni ku ya Sikuwa. Toloko ye ya mwa Silozi ne i hatisizwe ni kuhasanyiwa ki ba Voice Of God Recordings.

LOZI

©2018 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Zibiso ya bahatisi

Litukelo kaufela li bulukilwe. Buka ye yakona kupulintwa fa pulinta ya mwa ndu kuli iitusiswe ki mutu kamba kuli ifiwe ku yomnwi, mahala feela, kakuba siitusiso sa ku hasanya Evangelí ya Jesu Kreste. Buka ye hailekiswi, kuatiswa mwa buńata, ku nepelwa fa moyá wa webusaiti, ku bulukwa mwa mukwa wo bunolo, ku tolokwa mwa mishobo isili, kamba ku itusiswa kwa kukupa masheleńi ku sina tumelelano niba Voice Of God Recordings®.

Ka litaba zeńata kamba ka libuka zeńwi ze liteni, shangwe muńolele kwa:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org